R.N.I. No. MAHBIL/2020/79181

ક.દ.ઓ. પ્રકાશ સમીક્ષા

CDO PRAKASH SAMIKSHA

(Gujarati & English Bilingual) FORTNIGHTLY

Since 1924...

સળંગ વર્ષ ૧૦૨મું

VOLUME : 06 • ISSUE : 13 • PAGES : 44 • MUMBAI • DATE : 5TH MAY 2026

BIL EDITION • YEARLY SUBSCRIPTION RS. 250/-

HD Fire Protect Limited
Corporate HQ: D-6/2, Road No. 34,
Wagle Estate, Thane 400604, India
Tel: +(91) 22 35287000 Email: info@hdfire.com

HD FIRE PROTECT™
Protecting what matters most to you

90 COUNTRIES. 1 PROMISE.
PEACE OF MIND.

35 YEARS OF TRUST

With a customer-centric approach, extensive manufacturing capabilities, and a commitment to service excellence, you can rest easy knowing that we have got your back.

Distributed 90+ countries
Trusted by 2K+ clients
Global Certifications

www.hdfire.com

With Best Compliments from:

MICROFINISH

Pumps • Valves • Automation

MICROFINISH VALVES PVT. LTD.

REGISTERED OFFICE:
B-161/162, Industrial Estate,
Gokul Road, Hubballi - 580030,
Karnataka, India.
Tel: +91-836-2212404 / 2210611
Email - sales@microfinishgroup.com
Website - www.microfinishgroup.com

WORKS: Block no.23B, Plot no.1 to 6,
Hubballi - Dharwad Bypass Road,
Itigatti Village, Dharwad - 580114,
Karnataka, India.

Tel: +91-836-2310015/16/19/25

BRANCH OFFICES:
Ahmedabad, Baroda,
Bengaluru, Chennai,
Delhi, Hyderabad, Indore,
Kanpur, Kolkata, Mumbai,
Pune.

તંત્રી સ્થાનેથી

આ અંકના અતિથી સંપાદક તરીકે ડૉ. અપર્ણા રિતેશ નાગડા-નલીયા (ડોંબિવલી)નો લેખ પ્રકાશિત છે.

– CA હીરાચંદ પ્રમિલાબેન-દામજી દંડ, Mob.: 77385 08150

સફેદ કોટ ફોબિયા

ભારતીયો તરીકે, આપણે મુખ્યત્વે બે વસ્તુઓથી ડરીએ છીએ - મૃત્યુ (સાર્વત્રિક ડર) અને ડોક્ટરો (તદ્દન ચોક્કસ). ડોક્ટરથી બચવાના પ્રયાસમાં, આપણે મૃત્યુના હાથમાં જઈ પડીએ છીએ. દુઃખની વાત છે કે, ઊલટું જ થાય છે. અને આપણે મૃત્યુથી બચવા ડૉક્ટરના હાથમાં જઈ પડીએ છીએ.

ભારતીય તબીબી પ્રણાલીમાં અવિશ્વાસની વાત ખૂબ ઊંડે સુધી મૂળ ધરાવે છે. વિશ્વના અન્ય દેશો સસ્તી, સાચી તબીબી સહાય મેળવવા માટે આપણા દરવાજે આવે છે. પરંતુ દેશની વાત અલગ છે. ફક્ત કેટલાક મૂર્ખ લોકો પૈસા કમાવવા માટે ગેરરીતિ આચરે છે, તેથી આખી વ્યવસ્થાને દોષ આપી શકાય નહીં. છેતરપિંડી ઘણા વ્યવસાયોને કલંકિત કરે છે. તો શું આપણે શાકભાજીવાળા, પ્લમ્બર, સુથાર, અથવા વકીલ કે ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ પાસે જવાનું બંધ કરી દઈશું? ઠીક છે, ઉપરના વ્યવસાયિકો દ્વારા સેવા ન આપવાથી મૃત્યુ થતું નથી. હું સમજી શકું છું. પરંતુ તેમના દ્વારા છેતરાવા કરતાં સમયસર ડોક્ટરને ન મળવાથી આપણા આરોગ્યને વધુ નુકસાન થાય છે.

કેવી રીતે? ચાલો હું તમને એવી વસ્તુઓ સમજાવું જે આપણે વ્યાવસાયિક તબીબી પ્રક્રિયાને ટાળવા માટે કરીએ છીએ.

ઓવર ધ કાઉન્ટર દવાઓ ખરીદવી :

'ભૈયા, એક સર દર્દ કી ટેબ્લેટ દેના.' કેમિસ્ટ તરત જ પેઇનકિલરની સ્ટ્રીપ કાપે છે - વીસની સ્ટ્રીપમાંથી તમારા માટે બે ગોળીઓ. ખુશ થઈને, તમે ગોળીઓ ગળી જાઓ છો. બે કારણોસર ખુશ - તમારો માથાનો દુખાવો સારો થઈ ગયો અને ડોક્ટરની વધારાની ફી ખર્ચવાના દુઃખથી તમે બચી ગયા. સાંજે, તમે એક મોંઘી રેસ્ટોરન્ટમાં મજા માણો છો અને સૂઈ જાઓ છો. બે દિવસ પછી માથાનો દુખાવો પાછો આવે છે અને તમે છેલ્લી વખતની ખરીદીમાંથી બચેલી બીજી ગોળી ગળી જાઓ છો. સર દર્દ ગાયબ. દર અઠવાડિયે આવી એક બાબત તમારી મુલાકાત લે છે. પરંતુ તમે હજી સુધી ડોક્ટરની મુલાકાત લીધી નથી.

ચેટ જીપીટીને પૂછવું

જો તમે ટેક્નો-સેવી છો, તો વારંવાર માથાના દુખાવાના એપિસોડ પછી, તમે હવે કારણ અથવા સારવાર વિશે ચેટ જીપીટી અથવા ગુગલને પૂછવાનું શરૂ કરો છો. ખતરનાક લોકો ગુગલની સલાહને અનુસરીને ખતરનાક જાળમાં ફસાય છે. ગુગલ AI શરીરના દરેક દુખાવા અને ખામીને કેન્સર સુધી લઈ જવા માટે કુખ્યાત છે. તમે માનવા લાગો છો કે તમે જીવલેણ રોગથી પીડાઈ રહ્યા છો.

બાબા અને નકલી ગુરુઓને શોધવા

તમારામાંથી કેટલાક જેઓ હજી AIની દુનિયાથી પરિચિત નથી તેઓ તાંત્રિકોના ભ્રામક મંત્રો અને તેમના દ્વારા વેચવામાં આવતા અમુક હર્બલ મિશ્રણોનો આશ્રય લે છે. આ નકલી વૈદ્યો સામાન્ય ડૉક્ટર કરતાં અનેક ગણા વધારે પૈસા લે છે. પરંતુ તેમનો વિનમ્ર દેખાવ આપણને તેમનું માનવા માટે મજબૂર કરે છે.

આદ્યતંત્રીઓ

"પ્રકાશ"

ડૉ. વેલજી પાર્શ્વીર ગોસર

"સમીક્ષા"

સનત્ શાહ અને ગોવિંદજી જીવરાજ લોડાયા

"પ્રકાશ સમીક્ષા"

સનત્ શાહ

રાયચંદ રતનશી નાગડા

તંત્રી : CA હીરાચંદ પ્રમિલાબેન-દામજી દંડ

સહતંત્રી : શિલ્પાબેન અજાણી

ટ્રસ્ટ રજી. નં : F - 69260

પ્રમુખ : CA હીરાચંદ પ્રમિલાબેન-દામજી દંડ

મંત્રી : ઍડ. ઉદયન લાલજી લોડાયા

કોષાધ્યક્ષ : હેમાંગ લાલજી શાહ (લોડાયા)

અન્ય ટ્રસ્ટીઓ

કિરીટ લક્ષ્મીચંદ લાપસીયા

કાશ્મીરાબેન વિરેન્દ્ર લુઠીયા

કેશરસિંહ આણંદજી ખોના

ઍડ. શૈલેશ સનત્ શાહ

તિલકચંદ કુંવરજી લોડાયા

કિરીટ ખેતસી શાહ

શિલ્પાબેન અજાણી

જયંત વિશનજી છેડા

ઍડ. કેતન મધુકાંત લોડાયા

સરનામામાં ફેરફાર અંગે વિશેષ વિનંતી.

આપના રહેઠાણના સરનામામાં ફેરફાર અંગેની નોંધ હવેથી **kdoaddress@gmail.com** ઉપર મોકલવા.

વૉલ્યુમ : ૦૬, અંક : ૧૨, તા. ૦૫-૦૫-૨૦૨૬

: કાર્યાલય :

પોસ્ટ/કુરીઅર પત્રવ્યવહાર માટે સરનામું

PRAKASH SAMIKSHA

A/704, Remi Bizcourt, Plot No. 9,
Shah Indl. Estate, Off Veera Desai Road,
Andheri (W), Mumbai-400 053.

: જાહેરાત સંપર્ક :

હેમાંગ લાલજી શાહ – મો.: 99206 46846

E-mail : **kdoprakash@gmail.com**

વિશેષ નોંધ : પ્રકાશ સમીક્ષામાં પ્રકાશિત થતા દરેક પ્રકારના લેખ અને મંતવ્યોમાં વ્યક્ત વિચારો જે તે લેખકના છે. પ્રકાશ સમીક્ષાનું તંત્રી મંડળ તે વિચારો સાથે સહમત છે તેમ માનવું નહીં. **– તંત્રી મંડળ**

પ્રકાશ-સમીક્ષા હવે નેટ પર....
www.prakashsamiksha.com

જાહેરાતની રકમ ભરવા બેંક એકાઉન્ટની વિગત

For NEFT Transfer
Type of Account : Saving
Account Number : 004003000002
Name of the Bank : Shri Arihant Co-op Bank Ltd.
Branch : Chinch Bunder, Mumbai - 400 009.
IFSC Code : ICIC00ARIHT (after ICIC it is zero zero)
MICR Code : 400800005
Name of the Account: Shri C D O Prakash Samiksha Samiti
For Mobile App Transfer
Our MMID Code : 8359011
You must write/mail separate letter giving payment reference number, amount and date of transfer.
For old subscribers-Just give your Subscription Number.
For New Subscribers - Give full residence address with native village (Kutch Halar).

જાહેરાત મોકલ્યા પછી બેન્કનો રેફરન્સ નંબર, રકમ તથા તારીખની વિગત અલગથી મોકલવી.
જુના ગ્રાહકોએ ફક્ત ગ્રાહક નંબર મોકલવો.
નવા ગ્રાહકોએ હાલનું પૂરું સરનામું પોતાના (કચ્છ-હાલાર)ના ગામ સાથે લખી મોકલવું.

For Cheque Payment
Draw your cheque in the name of **"Shri C D O Prakash Samiksha Samiti"** and payable at par at Mumbai.

ચેકથી જાહેરાતની રકમ ભરનારાઓએ ચેક Shri C D O Prakash Samiksha Samiti નાં નામથી મોકલવો. ચેક at par મુંબઈ હોવો જોઈએ.

પ્રકાશ-સમીક્ષાના જાહેરાત દર ૧ એપ્રિલ ૨૦૧૯ થી

કલર પાનાની જાહેરાત

પ્રકાર	સાઈઝ	કલર	GST 5%	ટોટલ
મુખપૃષ્ઠ	167 x 190 mm	11,000/-	550/-	11,550/-
આખું પાનું	167 x 233 mm	10,000/-	500/-	10,500/-
અડધું પાનું	167 x 114 mm	6,000/-	300/-	6,300/-
પા પાનું	82 x 114 mm	4,000/-	200/-	4200/-

બ્લેક એન્ડ વ્હાઈટ પાનાની જાહેરાત

પ્રકાર	સાઈઝ	B/W	GST 5%	ટોટલ
આખું પાનું	160 x 225 mm	6,000/-	300/-	6,300/-
અડધું પાનું	160 x 111 mm	3,500/-	175/-	3,675/-
પા પાનું	77 x 111 mm	2,000/-	100/-	2,100/-
૧/૮ પાનું	77 x 54 mm	1100/-	55/-	1155/-
૧/૧૬ પાનું	77 x 27 mm	600/-	30/-	630/-

ચેક C.D.O. PRAKASH SAMIKSHA SAMITI ના નામે લખવા

'પ્રકાશ-સમીક્ષા' પાક્ષિક

દર મહીને ૫ અને ૨૦ તારીખના પ્રગટ થાય છે. લેખો, સમાચારો આગામી કાર્યક્રમો-પ્રવૃત્તિઓની જાહેરાતો ઈત્યાદી અનુક્રમે ૧ અને ૧૫ તારીખ સુધીમાં મોકલાશે તો તે મેટર જે તે અંકોમાં પ્રકાશિત કરવાનું અમને શક્ય બનશે.

પાડોશીનો દરવાજો ખટખટાવવો

આપણે બાજુમાં રહેતા આંટી કે અંકલમાં ભગવાન જોઈએ છીએ. જ્યારે તેમને ખૂબ જ માથાનો દુખાવો થયો હતો ત્યારે તેમણે જે કર્યું હતું, તે આપણો ઉપાય બની જાય છે. એક કટોરી સાકર માંગવાથી લઈને, આપણે હવે દવાઓ ઉછીની લેવા સુધી પહોંચી ગયા છીએ.

ઘરેલુ ઉપચાર

ઓવર-ધ-કાઉન્ટર દવાઓ, AI *અને ધર્મગુરુઓનો લાંબો સિલસિલો શરૂ થાય તે પહેલાં, અમુક ભારતીયો ઘરેલુ ઉપચાર અજમાવે છે. દાદીમાના નુસ્ખા.*

ઉપરોક્ત વિકલ્પોમાં શું ખોટું છે?

કેમિસ્ટ, ભલે દવાઓનું જ્ઞાન ધરાવતો હોય, પરંતુ રોગના જ્ઞાનથી તે બહુ પરિચિત નથી. તે તમારા ભૂતકાળના તબીબી ઈતિહાસ અને કૌટુંબિક આનુવંશિકતાથી વાકેફ નથી. તમારા ફેમિલી ફિઝિશિયનનો હાથ અહીં ઉપર છે.

ડૉક્ટરને રોગ સંબંધિત જ્ઞાન છે. જે તેણે પદ્ધતિસર પ્રાપ્ત કર્યું છે. તે કહે છે, તમારો માથાનો દુખાવો માઇગ્રેન, સાઇનસાઈટિસ, આંખની સમસ્યા અથવા તો ટ્યુમરને કારણે હોઈ શકે છે. તમે કેવી રીતે તફાવત કરશો? તમારા ડૉક્ટરે પુસ્તકો અને દર્દીઓ બંનેનો અભ્યાસ કર્યો છે. તે મશીન નથી પરંતુ એક માનવી છે જે બીજા માનવીની સારવાર કરે છે.

જ્યારે ઘરેલુ ઉપચારો તમને સમસ્યાનું નિદાન કરવામાં મદદ કરતા નથી. તેઓ તમને કટોકટીની પરિસ્થિતિઓમાં મદદ કરી શકતા નથી. જ્યારે ડૉક્ટર દ્વારા અપાતી તબીબી મદદ ૨૪×૭ તમારી સેવામાં ઉપલબ્ધ છે.

નિષ્ઠાપૂર્વક વિનંતી

તમારા ડૉક્ટર પર વિશ્વાસ કરતા શીખો. બધા જ પૈસાના લાલચુ નથી હોતા. ડૉક્ટરની ખૂબ જ જરૂરી મુલાકાત ટાળીને અથવા મુલતવી રાખીને, તમે બીમારીની નજીક જઈ રહ્યા છો. તમે કદાચ મરી ન જાઓ, પરંતુ આડેધડ ગોળીઓ ખાવાથી તમારા જીવનની ગુણવત્તા બગડે છે. સ્વાસ્થ્ય એ જ સંપત્તિ છે. સારી આરોગ્ય સંભાળમાં તમારી સંપત્તિનો એક ભાગ ખર્ચો અને તમે ફક્ત તમારા જીવનમાં વર્ષો ઉમેરવાને બદલે તમારા વર્ષોમાં જીવન ઉમેરી શકશો.

- ડૉ. અર્પણા રીતેશ નાગડા

નલીયા (ડોંબિવલી)

Mob.: 98339 74009,

E-mail : aparnanagda04@gmail.com

ક.દ.ઓ.ના આગામી કાર્યક્રમો

તા. ૧૧.૦૫.૩૦૨૬ : શ્રી વિઠ્ઠલવાડી અચલગચ્છ જૈન સંઘ શ્રી સંભવનાથ જિનાલયનો ૨૯મો ધ્વજારોહણ મહોત્સવ.

તા. ૧૩/૦૫/૨૦૨૬ : કચ્છની મોટી પંચતીર્થીના પ્રવેશદ્વાર શ્રી સાંધાણ તીર્થે શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુના જન્મ અને મોક્ષ કલ્યાણકની ઉજવણી.

તા. ૧૪/૦૫/૨૦૨૬ : કચ્છની મોટી પંચતીર્થીના પ્રવેશદ્વાર શ્રી સાંધાણ તીર્થે શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુના દિક્ષા કલ્યાણકની ઉજવણી

તા. ૧૬ થી ૨૩ મે ૨૦૨૬ : મુંબઈ મહાજન તથા અનંતનાથજી ટ્રસ્ટ આયોજિત અનંત આત્મ દર્શન અને ધર્મ ચિંતન શિબિર પાલીતાણા નિશ્રા; પુ. મુનિરાજ ભાગ્યોદય સાગરજી મ. સા. આદિ ઠાણા. નિઃશુલ્ક. સંપર્ક મનોજ લોડાયા ૯૮૩૩૦૩૯૯૮૦.

તા. ૦૭ - ૦૬ - ૨૦૨૬ : શ્રી ક દ ઓ ડોંબિવલી મંડળ આયોજિત શૈક્ષણિક કાર્યક્રમ (નોટબુક,સ્કુલ ડ્રેસ, સ્કુલ બેગ)નું લાભાર્થી પરિવાર દ્વારા વિમોચન.

U M KHONA AND COMPANY
CLEARING | FORWARDING | LOGISTICS
AEO
भारतीय सीमा शुल्क
INDIAN CUSTOMS
COMMITMENT TO EXCELLENCE
OUR PRESENCE AT:
MUMBAI
JNPT
HAZIRA
KOLKATA
HALDIA
CHENNAI
KANDLA
MUNDRA
PIPAVAV
U M KHONA AND COMPANY
1011, Universal Majestic,
Behind RBK International Academy,
Off Ghatkopar – Mankhurd Link Road,
Chembur, Mumbai 400 088.
Email : harsh.lapsia@umkhona.com
Tel : +91 22 6155 9999 / +91 98190 30311
Fax : +91 22 6155 9955
jayant.lapsia@gmail.com
Tel.: 6155 9901
www.umkhona.com
CB: 11/189

વડીલોનું વિશ્વ

આજનું આયોજન, કાલનું માન-સન્માન

તિલકચંદ કે. લોડાયા-ચેન્નઈ

(Former Chief Commissioner of IncomeTax) Mob.: 99406 36646

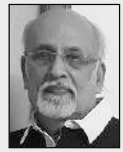

આજના સમયમાં જીવનની ગતિ ઝડપથી બદલાઈ રહી છે. વૃદ્ધાવસ્થામાં સન્માનપૂર્ણ અને નિરાંતે જીવન જીવવા માટે હવે સુચિત આયોજન અનિવાર્ય બની ગયું છે.

નીચેના મુદ્દાઓ આ દિશામાં માર્ગદર્શક બની શકે. હા, શ્રીમંતો અને પૈસે ટકે સુખી પરિવારોને આમાંથી બધા લાગુ ન પડે.

૧. સંયુક્ત કુટુંબ પ્રણાલી હવે નબળી પડી રહી છે, તેથી દરેક વ્યક્તિએ પોતાની સુરક્ષા માટે સ્વતંત્ર આયોજન કરવું જરૂરી છે.

૨. એક-બે બાળકોવાળા કુટુંબમાં ભવિષ્યમાં સહારો મર્યાદિત હોઈ શકે છે, તેથી સ્વાવલંબન જરૂરી છે.

૩. પતિ-પત્ની બન્ને કમાતા હોવું આર્થિક મજબૂતી આપે છે અને અનિશ્ચિતતાઓ સામે રક્ષણ આપે છે.

૪. ગુણવત્તાસભર શિક્ષણ માટે ખર્ચ વધ્યો છે, તેથી વહેલી તકે બચત અને આયોજન જરૂરી છે.

૫. ચક્રવૃદ્ધિનું બળ

વહેલી શરૂઆતથી કરેલી બચત સમય સાથે મોટું મૂલ્ય ધરાવે છે. સમય એ સૌથી મોટો મિત્ર છે.

૬. મોંઘવારી સામે સુરક્ષા માત્ર બચત પૂરતી નથી; એવી યોજનાઓમાં રોકાણ કરવું જોઈએ જે મોંઘવારીને પહોંચી વળે.

૭.પરિવારના અનુભવી સભ્યો અથવા નાણાકીય સલાહકારોની સલાહથી યોગ્ય નિર્ણય લઈ શકાય છે.

૮. નિયમિત આવકનું મહત્વ-ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટ, પેન્શન અથવા સરકારી યોજનાઓથી દર મહિને આવક રહે તે જરૂરી છે.

૯. હેલ્થી યુ વેલ્થી યુ : યોગ્ય આહાર, વ્યાયામ અને આનંદમય જીવનશૈલી આરોગ્ય જાળવે છે અને ખર્ચ ઘટાડે છે.

૧૦. આરોગ્ય માટે અલગ આયોજન : આરોગ્ય વીમો અને તાત્કાલિક ખર્ચ માટે ફંડ રાખવું જરૂરી છે.

૧૧. મર્યાદિત આવક ધરાવતા લોકોએ સરકાર અને સામાજિક સહાય યોજનાઓનો લાભ લેવો જોઈએ

૧૨. સ્વાસ્થ્ય સારું હોય ત્યાં સુધી આવક માટેનું નાનું કાર્ય કે માર્ગદર્શન ચાલુ રાખવું લાભદાયક છે.

૧૩. જેમના બાળકો દૂર રહે છે, તેમના માટે સિનિયર લિવિંગ એક સારો વિકલ્પ બની શકે છે.

૧૪. આપણી ક્ષમતા કરતાં વધુ વ્યાજે લોન લેવી, ઉધાર લઈ ને પાછી ન આપવી એ અનિતી છે. એ કર્મો ભોગવવા પડશે.

૧૫. જોઈએ ત્યારે પાછું મળવાનું સંભવિત ન હોય એવું ઉધાર ન આપવું લીમીટમાં આપવું. સંબંધો અને નાણાં બન્નેનું સંરક્ષણ જરૂરી છે.

૧૬. તમારા તમામ નાણાકીય આયોજન, બચત અને રોકાણ અંગે જીવનસાથીને માહિતગાર રાખવું અત્યંત જરૂરી છે.

૧૭. સ્થાવર મિલકતના ડોક્યુમેન્ટ અપ ટુ ડેટ રાખવા. બની શકે તો બે અથવા વધારે નામે મિલકત ન લેવી.

૧૮. ડીજીટલ ગુનાઓથી બચવું.

૧૯. વસિયતની અને યોગ્ય નોમિનેશનની જરૂરિયાતને ધ્યાનમાં રાખવી પડશે

૨૦. આવક પ્રમાણે ખર્ચના પગ ફેલાવવા.

સમયસરનું નાણાકીય આયોજન અને સ્વસ્થ જીવન, સુખદ વૃદ્ધાવસ્થાના બે મજબૂત આધારસ્તંભ છે.

નમ્ર નિવેદન :

જ્ઞાતિજનો, સંસ્થાઓ તથા મહાજનોને નિવેદન છે કે સમાચાર, જાહેરખબર કે અન્ય માહિતી મોકલતી વખતે ઈ-મેલમાં આપનો કોન્ટેક્ટ નંબર લખવો.

...ફરક છે..!!!

ફરક છે..
જાણવા જાણવામાં પણ
ફરક છે..!
કોઈ જોડાવા માટે
સામેવાળામાં
ખૂબી શોધે છે..!
કોઈ તેને તોડવા માટે
કમજોરી શોધે છે..!!
ઝાડને સારી રીતે જાણ્યું
માળીએ અને
લકડહારાએ (કઠિયારો)..!
માળીએ જાણ્યું..
ક્યાંથી વધુ વધશે..!
ક્યાં કાટછાટ કરું તો એનો વિકાસ વધુ સારો થશે!!
લકડહારાએ જાણ્યું કે..
ક્યાં ઘા કરું તો જલ્દી તૂટશે..!!
હેતુ મહત્વનો છે.
ફરક છે
દરેક જાણનારાના હેતુમાં..!

ફરક છે..
ગુસ્સા અને આક્રોશમાં..
રડવામાં અને આક્રંદમાં..!
અન્યાય સામે અવાજ જ્યારે
બહાર આક્રમક રીતે વ્યક્ત થાય
તો એ ગુસ્સો છે :
પણ જે અંદર દબાઈ જાય
એ આક્રોશ છે :
પીડા જે આંસુઓ દ્વારા
બહાર આવી જાય એ રુદન..,
અને જે અંદર જ દબાઈ રહે
એ આક્રંદ છે..!
સંવેદનશીલ હોય છે એ લોકો
જે કોઈના આક્રોશને
અને તેના પાછળ છુપાયેલ
શાંત આક્રંદને સાંભળી–
સમજી શકે છે!!!

ફરક છે..
સાચું બોલવામાં અને
યોગ્ય બોલવામાં..!
સાચું બોલવા કરતાં વધુ જરૂરી છે
સમય અને માણસને જોઈને
યોગ્ય બોલવું!!!
નાજુક, પણ ઊંડો ફરક છે
સાચું અને યોગ્ય બોલવામાં..!
(Speaking right, keeping
the person and
the circumstances in mind,
is more better than
speaking truth!
A thin yet deep difference
between the right and
the truth!!)

ફરક છે..
સમજવામાં!
જ્યારે આપણે પોતાને
અને જીવનને
સમજવા લાગી જઈએ છીએ..
ત્યારે જ આપણે બીજાને પણ સમજવા લાગી જઈએ છીએ..!
અને
જ્યારે આપણે ''પોતાને જ'' બધું સમજીએ છીએ..
ત્યારે આપણે બીજાને (પોતાનાથી આગળ) કશું નથી સમજતા!!

ફરક છે..
દરેક ''સમજવામાં''!!!!
ફરક છે..
શાંતિ અને સન્નાટામાં!
ફરક છે..
આશ્ચર્યચકિત અને સ્તબ્ધ થવામાં..!
પહેલામાં આનંદ છે
બીજામાં આઘાત!

ફરક છે..
એકલતા અને એકાંતમાં..
એકલતા (loneliness) અનુભવવામાં અને એકાંતપ્રિય (solitude) હોવામાં..
loneliness અને solitude
બંને એકસરખાં લાગે છે,
પણ સ્વભાવમાં એકદમ વિપરીત છે।
પહેલું દુઃખમાંથી જન્મે છે
અને બીજું શાંતિ, વિચાર અને અંતર્મંથનનો સમય છે।
હંમેશાં નહીં, પણ ઘણીવાર
એકલતા માણસને એકાંત તરફ લઈ જાય છે.
ઘણીખરી વાર બંનેને થએક જ માનવામાં આવે છે,
જે ખોટું છે.
એકલતામાં પીડા છે,
એકાંતમાં શાંતિ!

(બાહ્ય રીતે આ ફરકો બહુ નાજુક લાગે છે, ઝડપથી સમજાતા નથી, પણ જ્યારે જાગૃતિ વધે ત્યારે તેમની ઊંડાઈ દેખાવા અને સમજાવા લાગે છે.

– લીના હિરેન લોડાયા
વરાડીયા (વડોદરા)

શું આપણી માતૃભાષા 'પ્રાકૃત' છે ?

હાલમાં વોટ્સએપ ઉપર એક ખાસ મેસેજ દ્વારા જૈનોને તેમની માતૃભાષા કે મૂળ ભાષા તરીકે 'પ્રાકૃત' લખવા માટે સૂચના આપવામાં આવી રહેલ છે તે બાબતે જણાવવાનું કે આવા સુઝાવો કોણ કરી રહેલ છે તે આ મેસેજમાં જણાવેલ નથી.

જૈનોની સંસ્થાઓ જેવી કે કોઈ અચલગચ્છ સંઘ કે તપાગચ્છ સંઘે આ મેસેજ મૂકી રહેલ નથી તે સમજાય છે.

આ રીતે માતૃભાષા તરીકે 'પ્રાકૃત' લખવાથી થનારા ફાયદા અને નુકશાનની જાણકારી મેળવીએ અને આપણી સમજ મુજબ ફોર્મ ભરીએ એવી વિનંતી છે.

મેસેજમાં જે વિગતો જણાવેલ છે એમ કરવાથી કયા ફાયદા થશે એના પર વિચાર કરીએ:

સૌ પ્રથમ એક વાત યાદ રાખીએ કે આપણને જૈનોને માઈનોરીટી કોમ્યુનીટી તરીકે માન્યતા મળી જ ગયેલ છે એટલે એ બાબતે ચર્ચા કરવી નિરર્થક છે.

૧) આપણી ધાર્મિક અને ભાષાની ઓળખ માટે જૈન લખો એટલું બસ છે. સમુદાયની સાચી માહિતી સરકાર સમક્ષ આવી જશે.

૨) આપણા મૂળ આગમો પ્રાકૃત છે તેમ જ રામાયણ / મહાભારત/ ગીતા બધા સંસ્કૃતમાં છે એટલે રામાયણ / મહાભારત/ ગીતાને ફોલો કરનારાએ શું તેમની માતૃભાષા તરીકે 'સંસ્કૃત' લખાવવાની ?

૩) આજે સંસ્કૃત સમજનારા/બોલનારા કદાચ હજારોમાં અને પ્રાકૃત સમજનારા/બોલનારા માત્ર ૨૦૦-૫૦૦ હશે. તો લાખો જૈનોને તેમની માતૃભાષા ગુજરાતી / હિન્દી / મારવાડી / કચ્છી / મરાઠી / પંજાબી વિગેરેને બદલે પ્રાકૃત' નોંધાવીને કોઈ ફાયદો થશે તે દેખાતું નથી.

૪) આપણે માઈનોરીટી કોમ્યુનીટી તરીકે માન્યતા મળી ગયેલ છે અને બધાને લઘુમતી સર્ટિફિકેટ મળી પણ જાય છે. હવે 'પ્રાકૃત' લખવાથી આ લઘુમતી સર્ટિફિકેટ કઈ રીતે મળશે ? સમજાતું નથી !

૫) 'પ્રાકૃત' લખવાથી આપણને સરકારી યોજનાઓનોના લાભ કઈ રીતે મળશે ? સમજાતું નથી !

૬) 'પ્રાકૃત' લખવાથી શાસન અને વહીવટમાં જૈનોની ભાગીદારી કઈ રીતે સુનિશ્ચિત થશે ? સમજાતું નથી !

૭) આ કોઈ એવી વ્યક્તિ દ્વારા ઉપજાવી કાઢેલ ગતકડું દેખાય છે જેમાં બધાની માતૃભાષા તરીકે 'પ્રાકૃત' લખવા જણાવે છે. આના માટે જવાબદાર કોણ હોઈ શકે ? શોધવું જરૂરી છે.

હવે મેસેજમાં જણાવ્યા મુજબ આવું કરવાથી શું 'નુકશાન' થશે એના પર વિચાર કરીએ:

૧) માતૃભાષા તરીકે 'પ્રાકૃત' લખવાથી જેમની માતૃભાષા ગુજરાતી / હિન્દી / મારવાડી / કચ્છી / મરાઠી / પંજાબી વિગેરે છે (આ બધી ભાષા બોલતા જૈનો છે), તેમની ઓળખ જ ખતમ થઈ જશે. જે ભાષા આપણે લખી કે વાંચી શકતા નથી એટલે તેના ભોગે આપણી મૂળ માતૃભાષાને દગો દઈશું !

૨) કચ્છી જૈનો જો આવું કરશે તો વર્ષોથી 'કચ્છી' ને ભાષા તરીકે માન્યતા મળે તે માટે પ્રયત્નો કરી રહેલ સાહિત્યકારો/વિદ્વાનોની મહેનત પર એક પ્રહાર થશે.

૩) મોટા ભાગના જૈનો 'પ્રાકૃત' જાણતા નથી તેથી શું થયું ? આજે સંસ્કૃતના જાણકાર કેટલા છે અને ગીતા કે વેદોની ભાષા સંસ્કૃત છે તો શું ફરક પડે છે ? પેઢી દર પેઢી જરૂરત મુજબ આ ગ્રંથોનું ભાષાંતર થતું આવેલ છે અને એને કારણે જ આજે ગીતા અનેક ભાષામાં ઉપલબ્ધ છે. એવું જ આપના જૈનોના ગ્રંથો માટે છે.

આવા ધર્મથી પ્રેરિત ફેક મેસેજને કારણે આપણી માતૃભાષા 'કચ્છી'ને અન્યાય ન થાય અને આવા મેસેજ પાછળ કોઈ દોરવાઈ ન જાય એટલે જાણકારી આપવાનો પ્રયત્ન કરેલ છે.

સાથે એક ખાસ અપીલ પણ છે કે કદાચ આપના ઘરોમાં 'કચ્છી' ના બોલાતી હોય અને 'ગુજરાતી' કે કોઈ અન્ય ભાષા બોલાતી હોય તો પણ આપણે બધા આપણી માતૃભૂમિ તરીકે 'કચ્છ' અને માતૃભાષા તરીકે 'કચ્છી' જ લખીએ તો આપણે આપના વડીલોનો વારસો અને સંસ્કૃતિ

સાચવી છે એમ કહી શકીશું.

એલચી : આજે મોટા ભાગના સીંધીઓને એમની પોતાની લિપિ હોવા છતાં એમાં લખતા નથી આવડતું. એમના ઘરોમાં સીંધીને બદલે હિન્દી કે અન્ય ભાષા બોલાય છે. છતાં જ્યારે પણ જ્ઞાતિનો પ્રશ્ન આવે એટલે બધા 'સિંધી' તરીકે જ આગળ આવે છે. આપણે પણ 'કચ્છી' બનીને એક ફરજ પૂરી કરીએ.

- નવીન પટેલ-સાંધાણ (વડોદરા)

મો.: ૯૩૭૭૧૨૪૫૮૨

***

ગંભીર પ્રશ્નો સામે લાલબત્તી

તા. ૫.૨.૨૬ અને તા. ૨૦.૩.૨૬ના પ્રકાશ સમીક્ષાના અંકમાં 'ચર્ચાને ચોતરે' વિભાગમાં લેખક એડ. શ્રી કેતનભાઈ લોડાયાએ ખરેખર ગંભીર પ્રશ્નો સામે લાલબત્તી ધરી છે.

લેખશ્રીના શબ્દોમાં 'પાલીતાણાનો દાખલો' ટાંકીને કેટલાય ટ્રસ્ટ હેઠળનાં દેરાસરોમાં મનસ્વી નિર્ણયો લેવાતા હશે, એ તો ત્યાંના રહેવાસીઓને જ ખબર પડે. આપણા સમાજમાં એવા લોકો છે, જે પોતે તો કંઈ કરતા નથી. એટલું જ નહિ, અન્યને કંઈ કરવા દેતા પણ નથી. ક્યારેક આપણાથી અન્યના વિચાર સારા છે અને એ આપણાથી આગળ વધી જશે એવો ભય પણ સતાવે છે. જેમને કોઈ વાતની ખબર નથી એ સલાહ આપે, અને જેમની પાસે કંઈક કરી છુટવાની ઈચ્છા અને દીર્ઘદૃષ્ટિ છે એમને સાઈડ કરવામાં આવે ત્યારે...?

લેખકશ્રીએ ખરેખર હિંમત અને દૂરદૃષ્ટિ સાથે ઉપરોક્ત બંને અંકોમાં પોતાના વિચાર જ્ઞાતિ સમક્ષ મુક્યા છે. ખૂબ ખૂબ અભિનંદન.

લેખનાં અંતે લેખકશ્રી લખે છે કે, આ અંગે આપણે શું કરવું જોઈએ એ મોટો પ્રશ્ન છે. કારણ કે, પોતાના કરતાં બીજાની લાઈન મોટી થઈ જાય એ એમને ગમતું નથી. આવી વિચારસરણીથી સમાજ-સંઘ અને ગામને નુકસાન થાય છે, એ વાતમાં ખુરશીપ્રેમીઓની આંખે મોહના પાટા બાંધેલા હશે ત્યાં સુધી બહુ ફેરફારને અવકાશ નથી.

હા, વિચારવંત જ્ઞાતિજનોએ અવારનવાર પોતાના વિચારો દ્વારા લેખકશ્રીની જેમ 'પોલ' પર પ્રકાશ પાડતા રહે એ ઈચ્છનીય રહેશે.

- દિનેશ રતનશી શાહ-મોટી સિંધોડી (મલાડ)

મો.: ૯૨૨૧૦૪૭૨૪૬

યુદ્ધમાં યુવાનો હોમાય છે

આજે જ્યાં જુઓ ત્યાં યુદ્ધનું વાતાવરણ ચાલે છે આમાં માનવજીવનની ખુવારી કેટલી? યુદ્ધ માટે તો યુવાનોની જ જરૂર હોય અમારા જેવા વૃદ્ધોની તો નહીં. આજે તેલ માટે યુદ્ધ થાય છે. ભવષ્યિમાં પાણી માટે પણ યુદ્ધની શક્યતા છે. આજે પણ ઘણાં દેશોમાં પાણી માટે બૂમાબૂમ થાય છે. અમે નાના હતા ત્યારે એ પાણીનો બગાડ કરતા તો અમારા વડીલો કહેતા કે, 'પાણીનો કોઈ માવતર નથી' પાણીનો બગાડ ન કરો અને આ વાત સમજવા જેવી છે.

વાત છે યુવાનોની, યુદ્ધમાં યુવાનો હોમાય છે. આજે ડગલે પગલે કેટલા એક્સીડન્ટ થાય છે, તમે પેપરમાં જોશો તો લગભગ બધા યુવાનો જ હોય છે. આજે નશીલા પદાર્થો એટલા વધી ગયા છે જે યુવાનોને મનથી ને શરીરથી ખલાસ કરી નાખે છે. પૈસાની હાય તોબામાં ને પોતાનું સ્ટેટસ જાળવવામાં યુવાનોમાં તણાવ એટલો વધી ગયો છે કે યુવાનીમાં જ હાર્ટએટેક, બ્લડપ્રેશર ને ડાયાબીટીસ જેવી બિમારીઓથી પિસાય છે.

જો યુવાનો આ વાતને સમજી જાય તો સારું છે, નહીં તો એક જમાનો એવો આવશે કે યુવાનોની સંખ્યા ઓછી અને વૃદ્ધોની સંખ્યા વધારે હશે, તો વિચાર કરો દેશનું શું થશે?

- અંજના સી. પટેલ(મોતા)તેરા(નાગપુર)

મો. : ૯૪૨૩૬૮૬૬૨૮

વનિતા વિશ્વ

જીવન સંધ્યા : કુછ ખટ્ટી – કુછ મીઠી

– માલતી હરીશ ધરમશી-નવી મુંબઈ, Mo. 98692 89345

E-mail : maltidharamsi@gmail.com

ઉંમરના સાત દાયકા પૂરા થવા આવ્યા હતા. તો પણ ઘર કામ કે બહારનું કામ છુટતું નહોતું કે અથવા છોડવું નહોતું. ઉમરની અસર વર્તાઈ રહી હતી.

ડોરબેલ વાગી. દરવાજો ખોલીને જોયું તો ત્યાં કરિયાણું, શાકભાજી, ફ્રુટ લઈને માણસ ઉભો હતો. મેં કીધું ''કોન હૈ? કિસકા સામાન હૈ? હમને તો કુછ મંગાયા નહી ?

તો એ બોલ્યો ; નહીં આંટીજી , યહાં કા હી એડ્રેસ હૈ. ત્યાં જ અંદરથી વહુ આવી અને બોલી, મેં જ મંગાવ્યું છે. હવે તમને બહાર જવાની જરૂર નથી. બધો સામાન ઓર્ડર આપીને મંગાવી લીધો છે. માણસ જેમ – જેમ સામાન નીચે મૂકતો ગયો ત્યારે ખ્યાલ આવ્યો કે ઘણો બધો બદલાવ આવી ગયો છે. ઘઉંને બદલે તૈયાર લોટ, તૈયાર નાસ્તા વગેરે – વગેરે. ત્યારે થયું કે હવે વૃદ્ધત્વ તરફ પગ મંડાઈ રહ્યા છે એની જાણ થઈ રહી છે. આજે વહુએ પહેલીવાર મને પૂછ્વાની પણ દરકાર ન કરી. ખેર .

બીજા દિવસે રવિવાર હોવાથી દીકરો વહુ અને એમના સંતાનો બધા તૈયાર થઈને બહાર જઈ રહ્યા હતા. મેં પૂછ્યું , ક્યાં ચાલ્યા બધા? દીકરાએ કીધું આજે અમે બધા ફરવા જઇ રહ્યા છીએ. તારાથી બહુ ચલાશે નહીં એટલે તને નથી લઈ જતા. તું ઘરમાં જ રહેજે. તારી વહુએ તારા માટે જમવાનું બનાવી રાખ્યું છે તે ખાઈ લેજે. ફરી એકવાર મને મારા વૃદ્ધત્વનો ખ્યાલ આવ્યો. મારાથી હવે બહુ ચલાતું નથી. હવે બહાર હરવું ફરવું વગેરે છોડવું પડશે. ઘરે બેસીને ટી. વી., મોબાઈલ જોવાનું અને વાંચનમાં મન લગાવવું પડશે. બસ હવે મારે પણ રસોડાના કામમાં માથું મારવું નહીં. જે એમને ફાવે તેમ કરે. બહુ-બહુ તો બેઠા-બેઠા શાક ફ્રૂટ સુધારી દેવા. બસ .

મારી પૌત્રી પાર્ટીમાં ગયેલી. રાતના એક વાગવા આવ્યો હતો. અને મને કેમે કરીને ઊંઘ આવે નહીં. પરંતુ એના મમ્મી પપ્પા એકદમ શાંત હતા. પૌત્રી આવી એટલે હું એનો ઉધડો લેવા માંડી. આટલું મોડું કરાય?? હજી હું વાક્ય પૂરું કરું તે પહેલા તે બોલી; હું મમ્મી પપ્પાને કહીને ગઈ તી કે મને આજે મોડું થશે. દાદી , તું શેની ચિંતા કરે છે?

તેનું આ વાક્ય મને હચમચાવી ગયું. સાચી વાત છે. એની ચિંતા કરવા માટે એના મા બાપ બેઠા છે. હું કોણ ચિંતા કરવાવાળી? મારો શું સંબંધ?

તે દિવસથી મન મક્કમ કરી લીધું કે લાગણીઓને કંટ્રોલ કરતા શીખો. આપણે કશામાંય માથું મારવું નહીં.

ઘરની પ્રવૃત્તિઓમાંથી નિવૃત્ત થતા શરીર અચાનક વૃદ્ધત્વ તરફ પગ માંડી રહ્યું હતું. સૌથી પહેલા પગમાં અસર દેખાણી. ચાલતા રહીએ કે બેઠા રહીએ તો ઠીક પણ વધારે વાર ઊભા રહેવાનો વારો આવે તો ત્રાસ થવા લાગે. ક્યાંક શોપિંગ માટે અથવા કોઈ સમારંભમાં હાજરી આપવા જઈએ તો પહેલા ક્યાંક બેસવાની જગ્યા મળશે ને એ જોવા માંડીએ.

ધીમે ધીમે આત્મવિશ્વાસ ઓછો થવા લાગે છે. રસ્તા પર ચાલવું કે રસ્તો ક્રોસ કરવા માટે કોઈક સાથે હોય તો સારું એવું લાગતું.

પછી થયો દાંતનો ત્રાસ. કોઈ સડવા લાગ્યા તો કોઈ પડવા લાગ્યા. ખાવાનું બહુ ફાવતું નહીં. દાંત વગર ચાવવું, પચાવવું ભારે પડવા લાગ્યું. ત્યારબાદ ક્યાંક વધારે વાર બેસી જઈએ તો કમર દુખવા લાગી. કમરનો ત્રાસ એટલે તોબા પોકારી જવાય. ત્યારે થાય એક જમાનો હતો જ્યારે હું એકલી બિન્દાસ ફરનારી, રખડનારી ૫ – ૫૦ ની લીડર બનીને સાથે લઈ જનારી, હું આટલી હદે થાકી ગઈ?

હવે ફક્ત મારો રૂમ મારો પલંગ અને મારા માટે રાખેલી એક ''કેરટેકર બાઈ''. મારી દુનિયા આટલામાં જ સમાઈ

જશે? હવે રોજ-રોજ એમ થતું કે બસ હવે આટલામાં જ આપણી દુનિયા સંકોચાઈ ગઈ છે. પરંતુ ના .

એકદમ એવું નહોતું. એમાં પણ થોડી થોડી સોનેરી પળો એવી આવતી કે આપણને એમાં જીવવાનો આનંદ બેવડો થઈ જતો હતો.

એ સોનેરી પળો કઈ છે? આપણે જાણીશું આવતા અંકમાં.

ખુશ ખબર! ખુશ ખબર! ખુશ ખબર!

પબ્લિક ડિમાન્ડને લીધે ''ગીત સંગીત'' પ્રતિયોગિતા હવે પુરુષો માટે પણ ખુલ્લી રાખી છે. તો જેમને પણ ભાગ લેવો હોય તેઓ જલ્દી જલ્દી પોતાના નામ રજીસ્ટર કરાવો અને આ પ્રતિયોગિતાના હિસ્સેદાર બનો.

આ એક અલગ પ્રકારની પ્રતિયોગીતા રહેશે. જેમાં ઓછામાં ઓછા ત્રણ રાઉન્ડ રહેશે.

તો ચાલો શરૂ કરીએ પહેલો રાઉન્ડ.

પહેલા રાઉન્ડમાં તમારે નોન ફિલ્મી કોઈપણ સ્તવન, ભજન, અથવા લોકગીત ગાવાનું રહેશે.

વધુમાં વધુ ત્રણ મિનિટનો વિડીયો શુટ કરવાનો રહેશે. આ વીડિયો રાઉન્ડમાં સંગીતના સાધનો વાપરવાના નથી. તમારો અવાજ એ જ તમારૂ સંગીત છે.

તો ચાલો ફટાફટ આજથી પ્રેક્ટિસ શરૂ કરો. વિડીયો શૂટ કરો. અને પંદર દિવસમાં નીચે આપેલ નંબર પર મોકલી આપો. અને હા, આ નંબર તમારા ફોનમાં સેવ કરી રાખજો. હવે આગળ ના બધા મેસેજ આ નંબર પરથી જ આવશે.

મો. ૯૮ ૬૯૨ ૮૯ ૩૪૫

માલતી હરીશ ધરમસી .

ALL THE BEST TO
ALL PARTICIPATIONS

શ્રી સચ્ચાઈ માતાય નમઃ

શ્રી સચ્ચાઈ મા ધુલ્લા પરિવાર સેવક ભરૂડીયાની સમુહ પહેડી, પ્રસાદી તથા સ્નેહમિલન પ્રસંગે પધારવા ભાવભર્યું આમંત્રણ

આપણા કુળદેવી શ્રી સચ્ચાઈ માતાના સાદને ઉરના ઉમંગથી વધાવવા સમસ્ત ધુલ્લા પરિવારના ભાવિકો તથા નિયાણી બહેન, દિકરીઓને સહપરિવાર પધારવા શ્રી સચ્ચાઈ મા ધુલ્લા પરિવાર તરફથી નેહ નીતરતું નિમંત્રણ છે.

-: શુભ દિવસ :-

રવિવાર તા.૧૭.૦૫.૨૦૨૬, જેઠ સુદ ૨,
સમય સવારે ૮.૦૦ થી બપોર ૨.૦૦ સુધી

-: શુભ સ્થળ :-

ગોપુરમ એ. સી. હોલ, ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર, ડો.આર.પી.રોડ, જ્ઞાન સરિતા સ્કુલની બાજુમાં મુલુંડ (વેસ્ટ). મુંબઈ - ૪૦૦૦૮૦.

આ પ્રસંગે કોઈપણ ભાવિકોને વ્યક્તિગત કે સમૂહમાં સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ કરવો હોય તો તેમને તા.૧૦.૦૫.૨૦૨૬ પહેલા સંપૂર્ણ વિગત સાથે કાર્યકરને જાણ કરવા વિનંતી.

-: સંપર્ક :-

યોગેશ જયંતિ ધુલ્લા 7666208883 **જય ભરત ધુલ્લા** 9870024152
હર્ષિત ભરત દૌલત 981972100 **હાર્દિક અનિલ ધુલ્લા** 8652113503

લિ. શ્રી સચ્ચાઈમા ધુલ્લા પરિવારના જય જિનેન્દ્ર તથા જય માતાજી

Jeevan Jyot
જીવન જ્યોત® કેન્સર રિલીફ એન્ડ કેર ટ્રસ્ટ

પ્રખ્યાત નાડી ચિકિત્સક દ્વારા તિબેટીયન થેરેપી

જટીલ અસાધ્ય રોગોના નિષ્ણાંત, અનુભવ સિધ્ધ નાડી વિસારદ, સ્ટેરોઈડ અને ઝેરી કેમિકલ વિરોધી કોઈપણ આડ અસર વગરની દવા, જેમના નાડી સ્પર્શ જ્ઞાનથી કંઈ કેટલાય દર્દીઓએ પોતાની તકલીફોનું, દર્દનું નિવારણ કર્યુ છે.

લ્યુકેમિયા (બ્લડ કેન્સર), બ્રેઈન ટ્યુમર, હાથીપગો, મણકા (કમર)ની વ્યાધિ, સ્ત્રીરોગ (ગાયનેક), સોરાયસીસ જેવા અસાધ્ય રોગ પર તિબેટીયન થેરેપીની સારવાર અસર કરે છે.

તારીખ : ૧૦ મે થી ૧૭ મે ૨૦૨૬
સમય : સવારે ૯ થી ૧૨ અને સાંજે ૪ થી ૭

એપોઈન્ટમેન્ટ વગર વહેલા તે પહેલાના ધોરણે

સ્થળ : ૨, ઈ-વીટા ઈમ્પ્રેસ, ૪૨૯ જી.ડી.આંબેકર માર્ગ, રાષ્ટ્રીય મિલ મજદૂર સંઘ અને પરમાનંદ વાડીની વચ્ચે, પરેલ વિલેજ, મુંબઈ- ૪૦૦૦૧૨

શરીરને કોઈપણ જાતની છેડછાડ કર્યા વગર ખોટા ઓપરેશન અને મોટા ખર્ચાથી બચી તિબેટીયન થેરેપીથી સચોટ નિદાન અને યોગ્ય સારવાર એ જ જીવન જ્યોત સંસ્થાનું ધ્યેય.

વધુ વિગત માટે સંપર્ક : હરખચંદ સાવલા (બાડાવાલા) - 9869064000
પારૂલ પરેશ ગડા (સાભરાઈ) - 9833021505

લિ.જીવન જ્યોત કેન્સર રિલીફ એન્ડ કેર ટ્રસ્ટ પરિવાર - ટ્રસ્ટીઓ

NEEL PARI - 9322290742

''મેડમ, મફતના પૈસા નથી જોઈતા, ગજરો લો... આજે મારો 'બીજો જન્મદિવસ' છે!''

પુણેમાં ચાંદની ચોકના સિગ્નલ પર બપોરના કડક તડકામાં ગાડીઓની લાઈન લાગી હતી. એક આલીશાન 'ઓડી' કારમાં ૩૫ વર્ષના 'અનુરાધા' આંખો પર ગોગલ્સ પહેરીને બેઠા હતા. પણ એ ગોગલ્સની અંદર તેમની આંખો સતત રડી રહી હતી.

આજે '૧૫ એપ્રિલ'. બરાબર ત્રણ વર્ષ પહેલાં આ જ દિવસે અનુરાધાનો ૭ વર્ષનો એકનો એક દીકરો, 'અંશ' એક ભયંકર અકસ્માતમાં તેમને છોડીને જતો રહ્યો હતો. અંશ 'બ્રેઈન ડેડ' થયો હતો, અને એક હિંમતભર્યા નિર્ણયથી અનુરાધા અને તેમના પતિએ અંશના બધા અવયવો દાન કર્યા હતા. આજે અંશનો સ્મૃતિદિન હતો. અનુરાધા ખૂબ જ નિરાશ અવસ્થામાં અનાથાશ્રમમાં દાન આપીને ઘરે પરત ફરી રહ્યા હતા.

સિગ્નલ લાલ થયું. તડકાની ઝાળ લાગી રહી હતી. એટલામાં એક ૧૦-૧૧ વર્ષનો, પરસેવાથી રેબઝેબ પણ ખૂબ જ મીઠા ચહેરાવાળો છોકરો અનુરાધાની કારના કાચ પર ટકોરા મારવા લાગ્યો. તેના એક હાથમાં મોગરાના ગજરા હતા અને બીજા હાથમાં પાણીનો ખાલી ગ્લાસ.

અનુરાધાને ભયંકર ચીડ ચડી. તેમણે ગુસ્સામાં કાચ થોડો નીચે કર્યો અને પર્સમાંથી '૫૦ રૂપિયાની' નોટ કાઢીને તેના પર ફેંકતા કહ્યું, ''આ લે પૈસા અને જા અહીંથી! મને કોઈ ગજરો નથી જોઈતો, અને મારે કોઈની સાથે વાત પણ નથી કરવી.''

પણ એ છોકરાએ ૫૦ની નોટ ઉપાડી નહીં. તે ખૂબ જ સ્વાભિમાનથી કાચ પાસે આવ્યો અને બોલ્યો, ''મેડમ, મારી મા કહે છે કે મફતના પૈસા ક્યારેય ન લેવા, એનાથી પાપ લાગે. હું ભિખારી નથી, તમે એક ગજરો લો, પછી જ હું આ ૫૦ રૂપિયા લઈશ.''

તેના અવાજની નિર્દોષતાથી અનુરાધાનું ધ્યાન ખેંચાયું. તેમણે આંખો પરથી ગોગલ્સ કાઢ્યા અને એ છોકરા સામે જોયું. તેનો ચહેરો ખૂબ શાંત અને હસતો હતો.

અનુરાધાએ પૂછ્યું, ''આટલા તડકામાં તું ગજરા કેમ વેચે છે? શાળા નથી તારી?''

છોકરો મીઠું હસીને બોલ્યો, ''શાળા સવારની હોય છે મેડમ. પણ મારી મા લોકોના કપડાં-વાસણ કરે છે. મારી મા પર ખૂબ મોટું દેવું છે, એટલે હું તેને મદદ કરું છું. અને મેડમ... આજે મારો 'બીજો જન્મદિવસ' છે!''

અનુરાધાને કંઈ જ સમજાયું નહીં. ''બીજો જન્મદિવસ? એટલે શું?''

છોકરો શર્ટની કોલર થોડી બાજુ પર કરીને છાતી પરનું એક મોટું 'સર્જરીનું નિશાન' બતાવતા બોલ્યો, ''મેડમ, ત્રણ વર્ષ પહેલાં મારા હૃદયમાં કાણું હતું. ડોક્ટર કહેતા હતા કે હું મરી જઈશ! મારી માએ દેવું કરીને મને પુણે 'સહ્યાદ્રી હોસ્પિટલમાં' લાવી હતી. પણ મને કોઈ દેવદૂત મળ્યો! બરાબર ત્રણ વર્ષ પહેલાં, '૧૫ એપ્રિલે' એક નાના છોકરાનો અકસ્માત થયો હતો. અને મેડમ... એ છોકરાનું ધડકતું 'હૃદય' ડોક્ટરોએ મારી છાતીમાં બેસાડ્યું! એ દેવ જેવા છોકરાએ મને જીવન આપ્યું, એટલે આજે મારો બીજો જન્મદિવસ છે!''

આ શબ્દો સાંભળતાં જ અનુરાધાના પગ નીચેથી જમીન સરકી ગઈ! તેમનો શ્વાસ ખરેખર રૂંધાઈ ગયો! 'સહ્યાદ્રી હોસ્પિટલ', '૧૫ એપ્રિલ' અને 'હૃદય પ્રત્યારોપણ'.

અનુરાધાએ ધ્રૂજતા અવાજે પૂછ્યું, ''બેટા, તારું નામ શું છે?''

છોકરો બોલ્યો, ''મારું નામ કબીર છે મેડમ.''

અનુરાધાએ પોતાના માથા પર હાથ મૂકી દીધો. ત્રણ વર્ષ પહેલાં તેમણે પોતાના અંશનું હૃદય જે 'કબીર' નામના ગરીબ છોકરાને દાન કર્યું હતું... એ જ કબીર આજે તેમની ગાડી સામે ઉભો હતો!

અનુરાધા ગાંડાની જેમ ગાડીનો દરવાજો ખોલીને ભર રસ્તે નીચે ઉતર્યા. તેમણે એ પરસેવાથી લથબથ કબીરને બંને હાથથી જોરથી પકડી લીધો. તેમની આંખોમાંથી ધોધમાર આંસુ વહી રહ્યા હતા.

''કબીર... બેટા, મને ફક્ત એક વસ્તુ કરવા દે...'' એમ કહીને અનુરાધાએ પોતાના કાન અને માથું કબીરની છાતી પર મૂકી દીધું.

ધક-ધક... ધક-ધક...

એ ગરીબ છોકરાની છાતીમાં આજે અનુરાધાના પેટના દીકરાનું, તેમના 'અંશનું' હૃદય ધડકી રહ્યું હતું! જે હૃદયના ધબકારા ત્રણ વર્ષ પહેલાં બંધ થઈ ગયા હતા એમ તેમને લાગતું હતું, એ ધબકારા આજે આ રસ્તા પર એક સ્વાભિમાની છોકરાની છાતીમાં જીવંત હતા!

અનુરાધા ભર રસ્તામાં ઘૂંટણિયે બેસીને ધ્રુસકે ધ્રુસકે રડવા લાગ્યા. તેમણે કબીરને જોરથી ગળે લગાડી દીધો. સિગ્નલ લીલું થઈ ગયું હતું, ગાડીઓના હોર્ન વાગી રહ્યા હતા, પણ એક માને આજે તેનો ખોવાયેલો દેવદૂત પાછો મળ્યો હતો!

એ જ દિવસે અનુરાધાએ કબીરની માને શોધી કાઢી. તેમના માથા પરનું હોસ્પિટલનું આખું દેવું એક જ ઝટકામાં ચૂકવી દીધું અને કબીરના ભણતરની સંપૂર્ણ જવાબદારી પોતાના ખભા પર લઈ લીધી. કારણ કે એક કરોડપતિ માનો 'અંશ' આજે એક ગરીબ પણ સ્વાભિમાની છોકરાના રૂપમાં જીવંત હતો!

પૈસાનો મદ ભૂલાવી દે એવી અને અવયવદાનનો એક ખૂબ જ પવિત્ર સંદેશ આપતી આ આંખમાં પાણી લાવી દે એવી કથા નથી, સત્યઘટના છે.

મોકલનાર : કુમાર બાબુભાઈ દંડ-તેરા (ભાંડુપ)

શ્રીમતી લક્ષ્મીબાઇ વીરજી લધાભાઇ ક.દ.ઓ.જૈન કન્યાછાત્રાલય

૧૪૨, કૃષ્ણ કિરણ, ગારોડીયા નગર, ઘાટકોપર (પૂર્વ), મુંબઇ-૪૦૦ ૦૭૭.

મો.નં.૯૯૭૦૦૧૬૫૭૮

શાળા તથા કોલેજ વિભાગમાં કે.ડી.ઓ.છાત્રાઓને નિશુલ્ક રહેવા-જમવાની સગવડ પ્રાપ્ત છે .

તેમજ કોલેજ વિભાગમાં અન્ય જૈન છાત્રાઓ

સંસ્થાના નિયમ મુજબની ફીસ ભરી એડમીશન મેળવી શકશે.

છાત્રાલયમાં એડમીશનની પ્રક્રિયા ચાલુ છે.
છાત્રાલયમાં રહી અભ્યાસ કરવા ઈચ્છુક વિદ્યાર્થીનીઓએ
સંસ્થાની ઓફીસમાં અરજીપત્રક ભરી મોકલવાનું રહેશે.
અરજીપત્રક સંસ્થાની વેબસાઈટ
www.kdoedu.com પરથી મેળવી શકાશે.

જૂની છાત્રાઓનો ઈન્ટરવ્યુ તારીખ **૦૬.૦૬.૨૦૨૬** ના
તથા નવી છાત્રાઓનો ઈન્ટરવ્યુ તારીખ **૦૭.૦૬.૨૦૨૬** રહેશે.

શ્રી વીરજી લધાભાઈ કચ્છી દશા ઓશવાલ જૈન વિદ્યાર્થીગૃહ

શ્રી ભવાનજી અરજણ ખીમજી એજયુકેશનલ કેમ્પસ
લક્ષ્મીનિવાસ, કામાલેન, ઘાટકોપર (વેસ્ટ) મુંબઇ-૪૦૦ ૦૮૬
ફોનઃ ૮૬૫૭૬ ૩૭૩૨૦

Website : www.kdoedu.com

-: નવા એડમીશનની કાર્યવાહી બાબત :-

જુન ૨૦૨૬ થી વિદ્યાર્થીગૃહનું પ્રથમ સત્ર શરૂ થશે;
તે માટે અરજીપત્રક ભરવાના રહેશે.

શાળા વિભાગ તથા **કોલેજ વિભાગ**ના વિદ્યાર્થીઓના ઇન્ટરવ્યુ

તા. ૧૦/૦૫/૨૦૨૬ ; ૨૪/૦૫/૨૦૨૬; ૦૬/૦૬/૨૦૨૬;
૦૭/૦૬/૨૦૨૬; ૧૩/૦૬/૨૦૨૬ અને
૧૪/૦૬/૨૦૨૬ સવારે ૧૦.૩૦ વાગેથી

વિદ્યાર્થીગૃહમાં ધોરણ ૫ થી ૧૦ સુધીના છાત્રોને શાળા ફી, પાઠયપુસ્તક,
તમામ સ્ટેશનરી, યુનિફોર્મ, મેડીકલ સારવાર, રહેવા, જમવાની ફ્રી સવલતો આપવામાં આવે છે.

ધોરણ ૧૧,૧૨ અને **F.Y.** ના છાત્રોને નિયમાનુસાર રહેવા, જમવાની ફ્રી સવલતો પ્રાપ્ય છે.

એસ.વાય. તેમજ તેથી ઉપરનાં ધોરણમાં અભ્યાસ કરતાં વિદ્યાર્થીઓને
તેમના ફાઈનલ પરીક્ષાનાં રિજલ્ટમાં નીચે મુજબની ટકાવારી આવતા
તેમણે તેવર્ષે ભરેલી ફીસ સ્કોલરશીપ પેટે એનાયત કરવામાં આવે છે.

૬૦% ભરેલી ફીસનાં ૨૦% સ્કોલરશીપ
૭૦% ભરેલી ફીસનાં ૫૦% સ્કોલરશીપ
૮૦% ભરેલી ફીસનાં ૧૦૦% સ્કોલરશીપ
૮૫% ભરેલી ફીસનાં ૧૨૦% સ્કોલરશીપ
૯૦% ભરેલી ફીસનાં ૧૫૦% સ્કોલરશીપ

વ્યાયમ, રમતગમત, વિવિધ સ્થળે પ્રવાસ, વાચનાલય, પુસ્તકાલય
જેવા વિવિધ બહોળા પ્રમાણમાં લાભો ઉપલબ્ધ છે.

આરોગ્ય પ્રકાશ

આરોગ્ય માટે ઉપયોગી માહિતી

- ડૉ. વીરચંદ લખમશી નાગડા, M.B.B.S. (મુંબઈ), **M : 8369077978**

ગતાંકમાં છપાયેલા આરોગ્ય લેખનું શીર્ષક 'ઉનાળાની ગરમીમાં ઠંડકથી રાહત' સુધારો કરીને વાંચવા વિનંતી.

૧. કોથમીર : કોથમીર અથવા લીલા ધાણા ભોજનનો સ્વાદ તો વધારે જ છે. સાથે સાથે આરોગ્ય પણ સુધારે છે. એ ત્રિદોષને સમતોલ કરનાર, પાચન સુધારનાર, રક્ત શુદ્ધ કરનાર છે. તાસીરે ઠંડા છે, એક નાની ઝુડી લીલા ધાણા એક સફરજન જેટલા એન્ટીઓક્સિડંટ શરીરને આપે. એના પાચક એન્જાઈમ્સ પાચન તેજ કરે, લિવરને ડિટોક્સ કરે, પેટની બળતરા ઓછી કરે, ગેસ દુર કરે, ફાઈબર ભરપુર હોવાથી કબજીયાત દૂર કરે. એ શરીરમાંથી વધારાનું મીઠુ બહાર કાઢવામાં મદદ કરે, કિડનીની સફાઈ સારી રીતે થાય. ધાણાનું પાણી યુરીક એસિડ ઓછું કરવામાં મદદ કરે. દ રેક ઋતુમાં લીલા ધાણા દાળ, શાક, સલાડ, ભેલ વગેરેમાં મેળવી એનો ફાયદો લ્યો.

૨. સરેરાશ સુવાનો સમય અને આરોગ્ય : સરેરાશ ૭ થી ૮ કલાકની શાંત, ગાઢ ઉંઘ લેવાથી આરોગ્ય સારું રહે છે. વર્લ્ડ પોપ્યુલેશન રિવ્યુના આકડાઓએ વૈશ્વિક સ્તર પર સુવાની આદતો અને સ્વાસ્થ્ય વચ્ચેના સંબંધ પર ઘેરી ચિંતા વ્યક્ત કરી છે. ભારતમાં સરેરાશ સુવાનો સમય દુનિયાના અસંખ્ય દેશોની તુલનામાં ઘણો ઓછો છે. (સરેરાશ ૬ કલાક). રાત્રે ૧૦ વાગ્યે મેલાટોનીન નામનું ઊંઘ લાવનાર કેમિકલ શરીરમાં ઝરવાનું શરૂ થાય છે. ૧૧ થી ૨ વાગ્યા વચ્ચે વ્યક્તિ સૂઈ જાય તો લીવર પોતાને રીપેર કરી બીજા દિવસથી લગભગ ૫૦૦ જેવા શરીરના કામો કરવા તૈયાર થઈ જાય છે. સરેરાશ ભારતીય રાતના ૧૨.૨૬ કલાકે સુવા જાય છે જે આરોગ્ય માટે નુકશાનકારક છે. સવારે શાળા, કોલેજ કે કામે જવાનું હોવાથી ૭ કલાકની જરૂરી ઊંઘ ન મળવાથી, માથુ દુઃખવુ, શરીરમાં સ્ફૂર્તીનો અભાવ, મુડ બરાબર ન રહેવા ઉપરાંત હાઈ બી.પી., ડાયાબિટીસ, મેદસ્વિતા, ટેન્શન જેવી બિમારીઓ લાગુ પડે છે.

૩. ઠંડા પાણીથી નહાવાના ફાયદા અને ગેરફાયદા : ઠંડા પાણીથી નહાવાથી શરીરમાં સ્ફૂર્તિનો સંચાર થાય છે, શરીરની ખોટી ગરમી દૂર થાય છે. અને થાક ઉતરી જાય છે. પણ વધુ ઉંમર હોય, સાંધાનો દુઃખાવો હોય, હૃદયની તકલીફ હોય એમણે હુંફાળા પાણીથી જ સ્નાન કરવું જોઈએ. ઠંડા પાણીથી સાંધામાં રહેલ ફ્લ્યુઈડ જામી જઈ સાંધાની તકલીફ વધારે, હુંફાળા પાણીથી નહાવાથી આ તકલીફ થતી નથી. ઠંડા પાણીથી નહાવાથી હૃદય પર અચાનક 'શોક' લાગી શકે છે, હૃદયરોગોનું જોખમ વધે છે. હુંફાળા પાણીથી લોહીનું પરિભ્રમણ સુધરે છે, ત્વચા શુષ્ક થતી નથી. તેની વરાળથી ત્વચા પર જામેલા રોમછીદ્રો સાફ થાય છે. ગંદકી, તેલ અને બેક્ટેરીયા નીકળી જાય છે. અતિ ગરમ પાણીથી નહાવાથી શરીરને નુકશાન થાય છે, ત્વચા શુષ્ક થાય, ફાટી શકે. એક્ઝિમાની તકલીફ હોય તેમને અતિ ગરમ પાણી નુકશાન કરે, સ્કાલ્પ (માથાની ચામડી)માંનુ કુદરતી તેલ નીકળી જઈ ત્વચા ફિક્કી, શુષ્ક થાય છે. નહાતી વખતે ખાસ ધ્યાન રાખવું કે હંમેશ નહાવાની શરૂઆત પગથી કરીને ઉપર તરફ પાણી નાખી નહાવું. સીધેસીધું માથા પર કે ખભા પર પાણી નાખવાથી ઘણી વખત વ્યક્તિ 'શોક' માં જઈ શકે.

૪. સક્કરટેટી : ગરમીમાં સક્કરટેટી આરોગવાથી શરીરને ઠંડક, તાજગી મળે છે. પાણીની ખોટ પુરાય છે. શરીર હાઈડ્રેટ રહે છે, વિટામીન-એ થી ભરપૂર હોવાથી આંખને ફાયદો થાય છે. સાથે જ બીટા કેરોટીન ઉચ્ચ માત્રામાં હોય છે જે રોશની વધારે, પોટેશ્યિમથી ભરપૂર હોવાથી હાઈ બી.પી. કંટ્રોલ કરી હાર્ટને હેલ્ધી રાખે છે.

અનુસંધાન પાના નં. ૨૬

પ્રકાશ સમીક્ષા શતાબ્દી મહોત્સવ પ્રસંગે પ્રકાશિત
કૉફી ટેબલ બુક 'પ્રકાશ વિશેષ'માંથી ક.દ.ઓ.
વ્યક્તિ વિશેષોની લેખમાળાનો એકત્રીસમો મણકો પ્રકાશિત છે.
આગામી દરેક અંકમાં ક્રમશઃ એક મણકો પ્રકાશિત થશે. - CA હીરાચંદ પ્રમિલાબેન-દામજી દંડ

સ્વ. સનત્ નરપાલભાઈ શાહ

ખંદે મેં થા દમ

માત્ર પ્રકાશ સમીક્ષા નહીં, પત્રકારત્વમાં બહુ ઓછાં પ્રકાશનોના તંત્રીપદે એક વ્યક્તિ પંચાવન વરસ રહી હોય. એવી સિદ્ધિને પામનારા આ સ્વજનનું જ્ઞાતિસેવાકાર્ય અપૂર્વ હતું. એમને મળીએ એમના દીકરાના થકી

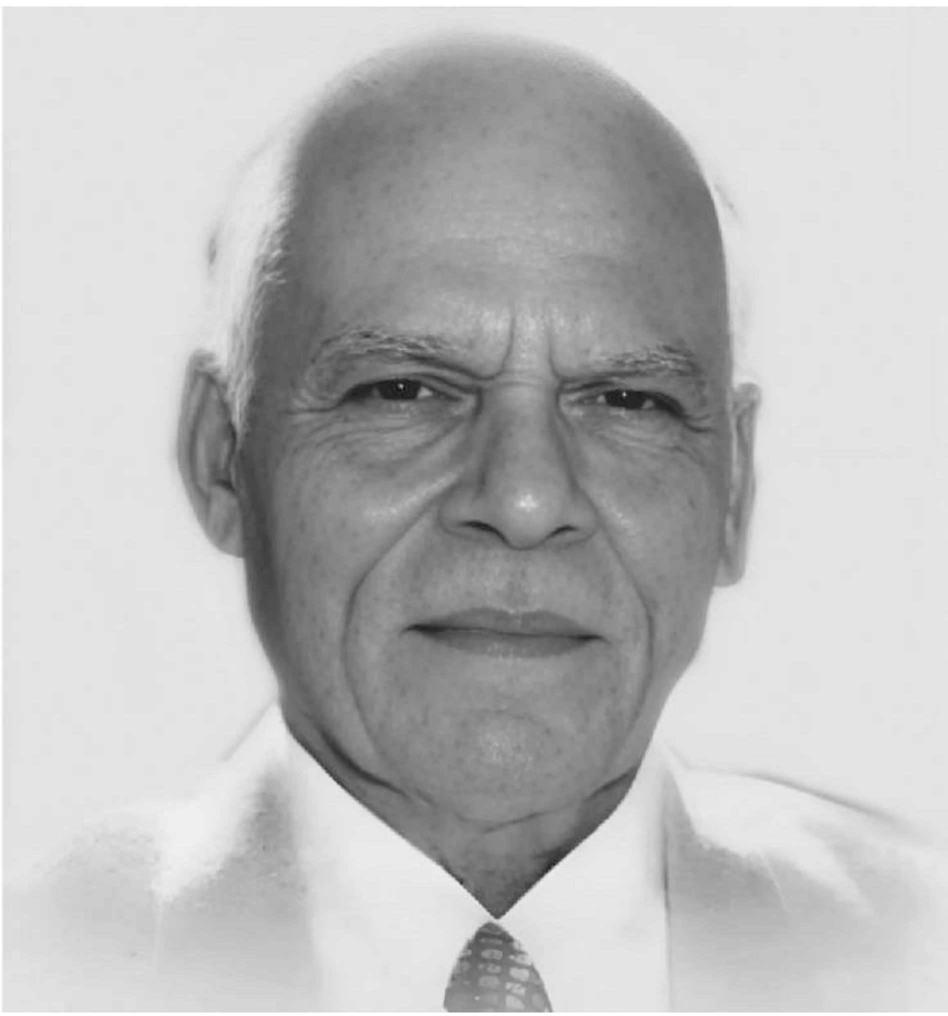

વ્યક્તિત્વ

આ એક નોખી મુલાકાત છે. એટલા માટે કે એમાં એવા જ્ઞાતિજનને મળી રહ્યા છીએ જેમની શબ્દસેવા, વિચારસેવાએ જ્ઞાતિની પેઢીઓ પર ભૂંસી શકાય નહીં તેવી છાપ છોડી છે. તેઓ સ્વદેહે ઉપસ્થિત નથી પણ પંચાવન વરસ એમણે કરેલી સેવાનાં હજારો પાનાં આપણી વચ્ચે છે. એ છે એમની જ્ઞાતિનિષ્ઠાનો, સમર્પણનો પુરાવો.

વાત છે સનત નરપાલભાઈ શાહની. પ્રકાશ સમીક્ષાની અવિરત સદીના પ્રવાસમાં આ સ્વજને પંચાવન વરસ સુધી, નિઃસ્વાર્થભાવે, તંત્રીપદે ફરજ બજાવી. પ્રકાશ સમીક્ષા અલગ હતાં ત્યારે, ૧૯૪૯થી પ્રકાશના સંપાદક તરીકે, ૧૯૫૨થી સમીક્ષાના સહતંત્રી તરીકે તેઓએ સેવા આપી. ઉંમર હતી માત્ર ૨૦ વરસ! સપ્ટેમ્બર ૧૯૫૫માં બેઉ વિલીન થયાં ત્યારે એના પ્રથમ તંત્રી બનવાનું બહુમાન તેમને મળ્યું હતું. એ પદે તેઓએ છેક ૨૦૦૭ સુધી સેવા આપી. આ મુલાકાત માટે એમના દીકરા શૈલેશ શાહને મળવાનું થાય છે ત્યારે સંસ્મરણોની, સ્નેહની અને સુખની છોળો ઊડે છે...

''ખરું કહું તો સમાજમાં મારી ઓળખ મારા પિતાશ્રી સનતભાઈને લીધે. કોઈ લગ્ન કે અન્ય પ્રસંગે જાઉં અને અપરિચિત જ્ઞાતિજન મળે તો શું થાય? અમારી ઓળખાણ કરવાનારા સામી વ્યક્તિને કહે કે આ શૈલેશભાઈ... શૈલેશ સનત શાહ, તો સામેથી લગભગ કહેવાય, ઓહ... એટલે પ્રકાશ સમીક્ષાવાળા સનતભાઈના દીકરાને?''

સન ૧૯૩૦માં કચ્છ માંડવીમાં જન્મેલા સનતભાઈનું મૂળ વતન મોટી સિંધોડી. માબાપ વાલબાઈ નરપાલભાઈ લોડાયા. મુંબઈમાં સનતભાઈનું આગમન અઢાર વરસની ઉંમરે થયું. શરૂઆતમાં હોસ્ટેલમાં રહ્યા, પછી મસ્જિદ બંદર અને પછી સાયન. સેન્ટ ઝેવિયર્સ કોલેજથી આર્ટ્સમાં ગ્રેજ્યુએશન કરીને ગવર્મેન્ટ લો કોલેજથી એલએલબી કર્યું. વ્યવસાયે વકીલ તેથી શબ્દો પર ગજબની પકડ. તોળીને વાત રજૂ કરવી અને સામી વ્યક્તિ સુધી નિર્ભેળરૂપે પહોંચાડવાની શક્તિ અસાધારણ.

પિતાની પ્રકાશ સમીક્ષાનિષ્ઠાને શૈલેશભાઈએ બહુ નિકટથી અનુભવી છે. તેઓ કહે છે, ''પપ્પા કોઈક સંસ્થા વિશે પ્રકાશ સમીક્ષામાં કશુંક છાપે ત્યારે જ્ઞાતિજનોમાં મેં એવી વાત સાંભળી છે કે સંસ્થાવાળા જે કહે તે પણ પ્રકાશ સમીક્ષામાં આવ્યું, સનતભાઈએ છાપ્યું, તો નક્કી કોઈક કારણ હશે. આ હતી લોકોની શ્રદ્ધા,'' આવી અમાપ, અસ્ખલિત શ્રદ્ધા સહેલાઈથી સર્જાતી નથી. એનાં કારણો વિશે વિચારતાં શૈલેશભાઈ કહે છે, ''એનું એક કારણ અસાધારણ સાતત્ય હતું. સમજી શકાય એવી વાત છે કે પંચાવન વરસ, કોઈ બહાનું આપ્યા વિના, અંગત જીવનની પરવા કર્યા વિના, એક સામયિક પ્રસિદ્ધ કરતા રહેવું નાનીસૂની વાત નથી. પપ્પાએ આ કામ તમામ પ્રાથમિકતાઓને વળોટીને કર્યું હતું. ઘણાને ખ્યાલ હશે કે જે પ્રકાશન પોસ્ટ ખાતામાં રજિસ્ટર્ડ હોય અને એને પોસ્ટ કરવાની એક તારીખ ખાતામાં મુકરર કરી હોય છે. એ તારીખે પ્રકાશનની નકલો રવાના કરવા માટે જમા કરાવ્યે છૂટકો. અન્યથા પોસ્ટિંગ માટે મેળવેલું લાઇસન્સ રદ થઈ જાય. પ્રકાશ સમીક્ષાના અન્ય તંત્રીઓની જેમ પપ્પાએ તારીખ કાયમ સાચવી. બીજું કે નિષ્પક્ષતા એમને મન સર્વોપરિ હતી. આપણી નાત બહુ નાની. આપણે સૌ એકમેક સાથે કોઈક રીતે સંકળાયેલા છીએ જ. એટલે દરેક સંસ્થામાં પપ્પાના કોઈક સગા કે મિત્ર, ટ્રસ્ટી કે પદાધિકારી હોય જ. છતાં, વાત પ્રકાશ સમીક્ષા, પક્ષકારત્વ અને નિષ્પક્ષતાની હોય ત્યાં સંબંધ કે ઘરોબો પાછલી સીટ પર જતા રહે. ડ્રાઇવિંગ સીટ પર હોય નિષ્પક્ષતા અને માત્ર નિષ્પક્ષતા.''

સનતભાઈ એમની કલમથી, મેગેઝિનના માધ્યમથી કોઈનીયે શેહશરમ રાખ્યા વિના જ્ઞાતિહિતમાં રચનાત્મક મુદ્દાઓની છણાવટ કરતા. એમ કરવામાં વખાણ કરવાં પડે તો વખાણ અને ટીકા કરવી પડે તો ટીકા કરતા. શૈલેશભાઈ ઉમેરે છે, ''આવી નિષ્પક્ષતા

માટે હામ જોઈએ, અકલ્પનીય નીડરતા જોઈએ જે પપ્પામાં ઠાંસીઠાંસીને હતી. ધુરંધરોની ચિંતા કર્યા વિના તેઓ સુધારાના અવકાશને મૂલવી શકતા અને અક્ષરરૂપે સર્વત્ર વહેંચી પણ શકતા.''

આવું કરતી વખતે તેઓનું શબ્દચયન અને તેઓની રજૂઆત ચોટદાર રહેતા. પ્રકાશ સમીક્ષાના ભૂતકાળના અંકો જોઈ લો. અગણિત પુરાવા આંખો સામે આવી જશે. ગુજરાતી ભાષા પર એમનું પ્રભુત્વ એનું એક અસરકારક કારણ હતું. શૈલેશભાઈ કહે છે, ''પપ્પા નાની ઉંમરથી લખતા થઈ ગયેલા. ત્યારે રમકડું નામનું લોકપ્રિય બાળસામયિક આવતું. એમાં તેઓની વાર્તામાળા ચકોર નામે છપાઈ અને ખૂબ વખણાઈ હતી.'' સનતભાઈએ જન્મભૂમિ પ્રવાસી, વંદે માતરમ્, ચેત મછંદર સહિતનાં લોકપ્રિય પ્રકાશનોમાં પણ કલમના કસબથી વાચકોનાં હૈયાં જીત્યાં હતાં. મુદ્દે, ચોટદાર, મનનીય લખવામાં એમની આગવી હથોટી હતી. મુદ્દાસર, સતથ્ય લખાણ, એ પણ વિષયોચિત વિશ્લેષણ સાથે. અંગત દ્વેષ કે ભાવનાઓને સ્થાન નહીં. એમના તંત્રીપદમાં ચર્ચાને ચોતરે એક એવો સ્તંભ બની રહ્યો હતો જેમાં જ્ઞાતિજનો કોઈ પણ મુદ્દે, સંસ્થાઓમાં ચાલતી ગેરરીતિ વિશે પણ, ખુલ્લા મને ચર્ચા કરી શકતા, જરૂર પડ્યે ટીકા પણ કરી શકતા. કોઈક જ્ઞાતિજનનું મંતવ્ય ચર્ચાને ચોતરેમાં પ્રસિદ્ધ થાય પછી સનતભાઈ બહુ સરસ કામ કરતા. શૈલેશભાઈ કહે છે, ''એક જણનું મંતવ્ય પ્રસિદ્ધ કર્યા પછી બેઠા નહીં રહેતા. પપ્પા એ મંતવ્ય સંબંધિત વ્યક્તિ કે સંસ્થાને મોકલીને વિનંતી કરતા કે આ વિશે તમારું પ્રતિમંતવ્ય મોકલો, અમે એને પણ પ્રકાશ સમીક્ષામાં પ્રસિદ્ધ કરશું.''

પ્રકાશ સમીક્ષા પહેલેથી એના તંત્રીલેખો માટે ખાસ્સું ચર્ચામાં રહ્યું છે. તંત્રીલેખોએ ઘણાને આ પ્રકાશનના ચાહક અને વિવેચક, બેઉ બનાવ્યા છે. તંત્રીલેખોમાં જ્ઞાતિના સૌથી મહત્ત્વના પ્રશ્નોને આગવી રીતે રજૂ કરીને સનતભાઈ ઊંઘતાઓને ઢંઢોળતા અને રાહ ભૂલનારાને દિશા પણ ચીંધતા. એના અનેક લાભ જ્ઞાતિને થયા છે. જ્ઞાતિનો એક પ્રવિલંબિત પ્રશ્ન નાની-મોટી નાતના વિલીનીકરણનો હતો એની લગભગ સૌને જાણ છે. એ પ્રશ્ને સનતભાઈએ વરસો સુધી ચીપિયો પછાડતાં એક જ મત રજૂ કર્યો હતો, ''નાની અને મોટી નાત જેવું હોવું ના જોઈએ. નાત એક અને માત્ર એક હોવી જોઈએ. વિલીનીકરણ થવું જ જોઈએ.'' એમણે અનેક તંત્રીલેખો લખીને વિલીનીકરણની તરફેણ કરી હતી. છેવટે સમગ્ર જ્ઞાતિને પણ એની મહત્તા સમજાઈ અને ૨૦૦૪ બાદ જ્ઞાતિનું સફળ વિલીનીકરણ થયું.

આજથી સાડાચાર દાયકા પહેલાં એમણે એ રીતે દ્વિતીય જ્ઞાતિ સંમેલન ભરવાની હાકલ પણ કરી હતી. એમની હાકલ પછી ટૂંક સમય એટલે ૧૯૭૯માં, હુબલીમાં જ્ઞાતિપ્રેમી ભરત ખીમજીની આગેવાનીમાં ભવ્ય અને આજે પણ જેને સૌ યાદ કરે છે તેવું વિરાટ જ્ઞાતિ સંમેલન યોજાયું. એ અરસામાં એક વિચાર દક્ષિણ ભારતનું વસ્તીપત્રક પ્રસિદ્ધ કરવાનો રમતો મુકાયો હતો. નવેમ્બર ૧૯૭૭ના તંત્રીલેખમાં સનતભાઈએ એના સ્થાને સમસ્ત જ્ઞાતિનું વસ્તીપત્રક પ્રસિદ્ધ થવું જોઈએ એવો મત વ્યક્ત પહેલેથી કર્યો હતો. ખરેખર પછી સમસ્ત જ્ઞાતિનું વસ્તીપત્રક પ્રસિદ્ધ થયું. એક કિસ્સો મમળાવતાં શૈલેશભાઈ કહે છે, ''૧૯૭૮માં પપ્પાએ તંત્રીલેખમાં આપણા એક જાણીતા ટ્રસ્ટના પદાધિકારીઓની નબળી કામગીરીની ટીકા કરી હતી. એમણે આહ્વાન કર્યું કે તમામ ટ્રસ્ટીઓ રાજીનામાં આપે જેથી કાર્યદક્ષ નવા પદાધિકારીઓની નિયુક્તિ થઈ શકે. પછી સંસ્થાની ચૂંટણીમાં જનતાએ જૂના તમામ ટ્રસ્ટીઓ વિરુદ્ધ મત આપતાં એમની હકાલપટ્ટી સુનિશ્ચિત કરી હતી.''

આવા સનતભાઈના સંતાન તરીકે આજે શૈલેશભાઈ અને એમના ભાઈ, ગૌરવભાઈ સમાજને ઉપયોગી થાય એવું અને નીતિપૂર્વકનું જીવન વ્યતીત કરી રહ્યા છે. શૈલેશભાઈ સિનિયર કાઉન્સેલ છે. તેમનાં પત્ની કલ્પનાબહેને સફળ બ્યુટિશિયન તરીકે ઘણાં વરસો કામ કર્યા પછી હવે નિવૃત્તિને આવકારી છે. ગૌરવભાઈ સોલિસિટર છે. તેમનાં પત્ની પિન્કીબહેન પણ સોલિસિટર છે. તેઓ જાણીતી ફર્મ ચલાવે છે. એ રીતે સનતભાઈની દીકરીઓ વૃન્દા અને પરિન્દા સફળ ડોક્ટર્સ છે.

દરેક મુદ્દે સ્પષ્ટતા અને દરેક કાર્યમાં ચોખ્ખાઈનું આચરણ સનતભાઈનો સ્વભાવ હતો. આવા વડીલ પરિવારના મોરચે આદર્શ પિતા હતા. શૈલેશભાઈ કહે છે, ‘‘મને કે ગૌરવને, અમારી બહેનોને પણ, એમણે ક્યારેય કોઈ દુરાગ્રહ કર્યો નહોતો. સૌને પોતાની રીતે જીવન ઘડવાની પૂરી સ્વતંત્રતા આપી હતી. પોતાના વર્તન, વિચારથી તેઓ અમારા પર એવો ઊંડો પ્રભાવ પાડતા કે અમને આપોઆપ સમજાઈ જતું કે યોગ્ય શું છે.’’

સનતભાઈના જીવન પર એમનાં જીવનસંગિની દમયંતીભાભીનો ખાસ્સો પ્રભાવ હતો. દમયંતીબહેને પાલી ભાષા સાથે એમ. એ. કર્યું હતું. મુંબઈ યુનિવર્સિટીની એની પરીક્ષામાં તેઓ બીજા ક્રમે ઉત્તીર્ણ થયાં હતાં. સેન્ટ ઝેવિયર્સમાં ફેલો અને દહાણુકર કોલેજમાં તેઓએ પ્રોફેસર તરીકે સેવા આપી હતી. માતાની વાત નીકળતાં શૈલેશભાઈ કહે છે, ‘‘તેઓ પ્રોફેસર હતાં પણ અમને ઉછેરવા એમણે કારકિર્દી જતી કરી હતી. હા, મમ્મી ઘરે રહીને પણ સુંદર લેખો થકી પોતાની પ્રતિભાથી સમાજ સાથે સંકળાયેલાં રહ્યાં હતાં.’’ તેમના લેખ પણ જન્મભૂમિ પ્રવાસી, નવનીત સમર્પણ સહિતનાં પ્રકાશનોમાં અવારનવાર પ્રસિદ્ધ થતા અને વખણાતા.

સેવાવિશ્વ

સનતભાઈની સૌથી મોટી સેવા પ્રકાશ સમીક્ષાનું સંચાલન એ કહેવાની જરૂર નથી. ક્યારેક સઢ બનીને તો ક્યારેક લંગર બનીને એમણે એને યોગ્ય દિશામાં આગળ વધવા અને થોભવા મદદ કરી હતી.

એમણે નાની ઉંમરે સેવામોરચે ઝંપલાવ્યું હતું. વિદ્યાર્થીકાળમાં ગોકલદાસ તેજપાલ હાઈ સ્કૂલમાં ભણતા એના સાહિત્ય મંડળના પ્રમુખ અને કિશોર મિત્ર મંડળ, જૈન કિશોર મિત્ર મંડળના મંત્રી તરીકે સક્રિય હતા. એમના જાહેર જીવનની એ શરૂઆત. કોલેજમાં તેઓ સાહિત્યિક અને સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓ કરતા રહ્યા. આગળ જતાં જ્ઞાતિસેવામાં પણ અગ્રિમ ભૂમિકા ભજવતા થયા. તેઓ મુંબઈ મહાજનની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સક્રિય સભ્ય અને પછી, ઉપપ્રમુખ રહ્યા હતા. ચૂંટણીપંચ, બંધારણ સમિતિ જેવી પેટાસમિતિઓમાં ખાસ્સું યોગદાન આપ્યું હતું. શ્રી અનંતનાથ ટ્રસ્ટમાં ટ્રસ્ટી તરીકે સેવા આપી હતી. વિદ્યાર્થી સંઘના તેઓ એક સ્થાપક સભ્ય હોવા ઉપરાંત એના ઉપપ્રમુખ અને પ્રમુખ રહ્યા હતા. એમના કાર્યકાળમાં સંસ્થાનાં અનેક અનુપમ કાર્યો થયાં હતાં.

૧૯૭૯માં જ્ઞાતિના દ્વિતીય સંમેલનમાં એમણે કારોબારી સમિતિમાં સેવા આપી હતી. સાથે ઠરાવ ખરડા, વિષય વિચારણા, અહેવાલ સમિતિઓમાં કાર્ય કર્યું હતું. શ્રી અખિલ ભારતીય અચલગચ્છ (વિધિપક્ષ) જૈન સંઘની સ્ટેન્ડિંગ કમિટીની બંધારણ સમિતિમાં તેઓનું યોગદાન રહ્યું હતું. કચ્છી જૈન ટ્રસ્ટ, શ્રી કચ્છી મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘ, માટુંગાના શ્રી સહસ્ત્રફણા પાર્શ્વનાથજી દેરાસરજી ટ્રસ્ટમાં દીર્ઘકાળ ટ્રસ્ટી રહ્યા હતા. વતન મોટી સિંધોડીના જૈન સંઘના પ્રમુખ પણ હતા.

જ્ઞાતિપાર તેઓ રોટરી ક્લબ ઓફ બોમ્બે-માંડવીના સ્થાપક સભ્ય અને પ્રેસિડન્ટ હતા. શ્રી અખિલ ભારત જૈન પત્રકાર સંઘની કારોબારીમાં સભ્ય હતા. મુંબઈ જૈન પત્રકાર સંઘની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્ય અને કચ્છી પત્રકાર સંઘની મેનેજિંગ કમિટીના સભ્ય હતા. ૧૯૯૫માં કચ્છ શક્તિ ટ્રસ્ટે તેઓને પત્રકાર રત્ન એવોર્ડ એનાયત કર્યો હતો.

અને પ્રકાશ સમીક્ષા વિશે...

જે વ્યક્તિએ આખું જીવન આ સામયિકને અર્પણ કર્યું હોય તેઓ આપણી વચ્ચે હોત તો પ્રકાશ સમીક્ષા માટે કેવી શુભેચ્છા વ્યક્ત કરત? એની નિરંતરતા અને પ્રગતિ માટે કેવી ભાવના વ્યક્ત કરત?

આ પ્રશ્નનો જવાબ કલ્પી શકવો સહેલો છે. બસ, આપણે એવી આશા સાથે સનતભાઈને યાદ કરીએ કે એમના પ્રિય સામયિકને આપણે આગળ વધારતા રહીએ અને એને સદૈવ જ્ઞાતિની સેવા કરતું રાખીએ.

વર્ષ-૨૦૨૬માં શ્રી ક.દ.ઓ. જ્ઞાતિના વર્ષીતપના તપસ્વીઓની યાદી

તપસ્વીઓનું નામ	ગામ	રહેઠાણ
દર્શના અશ્વિન ધરમશી	કોઠારા	થાણા
ઉર્મિલાબેન અશોક દંડ	સેવક ભરૂડીયા	મુલુંડ
સંગીતા રાજેશ દંડ	સેવક ભરૂડીયા	મુલુંડ
ભાગ્યવંતીબેન વિનોદ લોડાયા	મોટી ખાવડી	ડોંબિવલી
જલ્પાબેન બ્રિજેશ નાગડા	સાંધાણ	મુલુંડ
દીપા યોગેશ ધુલ્લા	સેવક ભરૂડીયા	ડોંબિવલી
જિતલ હીરાચંદ છેડા	નલીયા	થાણા
વૈભવ ભરત ધરમશી	કોઠારા	કુર્લા
હંસાબેન લલિત લોડાયા	સુથરી	થાણા
લલિત નરશી લોડાયા	સુથરી	થાણા
મનલક્ષ્મી શાંતિલાલ લોડાયા	સાંયરા	થાણા
લબ્ધીબેન નિરેન લોડાયા	નલીયા	થાણા
ભારતીબેન રાજેશ ધુલ્લા	સુથરી	થાણા
અલકાબેન હીરાચંદ ધરમશી	સુથરી	ડિગ્રસ
નીતા પદમશી ધરમશી	સુથરી	મુલુંડ
લક્ષ્મીબેન શરદ દંડ	બાયઠ	શેગાંવ
હેતલ રાજેશ ધરમશી	સુથરી	મુલુંડ
ભાવિકા જીગર લોડાયા	સુથરી	મુલુંડ
જયશ્રીબેન ગોવિંદજી લોડાયા	બાયઠ	મુલુંડ
વિશાલ હરીશ ધરમશી	સેવક ભરૂડીયા	મુલુંડ
ભારતી હરીશ ધરમશી	સેવક ભરૂડીયા	મુલુંડ
પિંકેશ નવીનભાઈ નાગડા	નલીયા	થાણા
રેશ્માબેન ગુલાબચંદ શાહ	બાયઠ	મુલુંડ
વસંત શીવજી પોલડીયા	બાયઠ	બડગરા
રાજુલ રવિન્દ્ર લાપસીયા	તેરા	મુલુંડ
શૌર્ય અમિત શિયાલ	જખૌ	ઘાટકોપર
ભૂમી અમિત શિયાલ	જખૌ	ઘાટકોપર
મોહિત અમિત શિયાલ	જખૌ	ઘાટકોપર
અમિત અનિલ શિયાલ	જખૌ	ઘાટકોપર
સતીશ પ્રેમજી લોડાયા	વારાપધર	વડકરા
રશ્મિ સતીશ લોડાયા	વારાપધર	વડકરા
નીપા પરેશ છેડા	સુથરી	મુલુંડ
ઉમેશ સુરેશચંદ્ર છેડા	સુથરી	મુલુંડ
પુર્ણિમાબેન વિજય ધરમશી	સુથરી	મુલુંડ
પુષ્પા મહેન્દ્ર મોમાયા	સાંયરા	ડોંબિવલી
નિશા લહેરચંદ સોની	સુથરી	મુલુંડ
અંજના કલ્પેશ લોડાયા	તેરા	મુલુંડ
અરૂણકુમાર ગોવિંદજી નાગડા	જખૌ	ડોંબિવલી
મીનાક્ષીબેન કિરીટ ડાઘા	વરાડીયા	મુલુંડ
લીના વિજય મોમાયા	વરાડીયા	મુલુંડ
સુશીલાબેન તિલક લોડાયા	કોઠારા	મુલુંડ
તિલક રાયચંદ લોડાયા	કોઠારા	મુલુંડ
ગીતાબેન ટોકરશી લોડાયા	સાંધવ	અમદાવાદ
પ્રીતિબેન ચંદ્રકાંત લોડાયા	સાંધવ	અમદાવાદ
મહેકબેન વિનોદ શાહ/દંડ	લાલા	અમદાવાદ
કવિતા નીતિન ધરમશી	લાલા	ભાંડુપ
ગુલાબચંદ વિસનજી દંડ	લાલા	વિરાર
કલ્પનાબેન તારાચંદ વિકમશી	વારાપધર	અંબરનાથ
પ્રતિક તારાચંદ વિકમશી	વારાધર	અંબરનાથ
કેવલ તારાચંદ વિકમશી	વારાપધર	અંબરનાથ
હરીશ રામજી ખોના	નલીયા	ઘાટકોપર
મનીષાબેન હરીશ ખોના	નલીયા	ઘાટકોપર
ભારતીબેન દિનેશ મૈશેરી	નલીયા	ચીંચબંદર
શિલ્પાબેન સમીર નાગડા	નલીયા	મુલુંડ
સેજલબેન દિલીપ છેડા	નલીયા	મુલુંડ
હીનાબેન એચ. છેડા	નલીયા	ચેન્નાઈ
રિધીશ બિપીન છેડા	જશાપર	ડોંબિવલી
દક્ષાબેન રિધીશ છેડા	જશાપર	ડોંબિવલી
તેજલબેન હિતેન લોડાયા	નાની ખાવડી	મુલુંડ
હિતેન ચંદુલાલ લોડાયા	નાની ખાવડી	મુલુંડ
નીતાબેન ચીમનલાલ મૈશેરી	બાંઢિયા	ડોંબિવલી
દિપક હેમેન્દ્ર લોડાયા	બાંઢિયા	ડોંબિવલી
લિમ્પલબેન ગુલાબ મોતા	તેરા	ઘાટકોપર
પ્રિયાબેન પ્રફુલ મોતા	તેરા	વિક્રોલી
યોગેશ માલશી લોડાયા	તેરા	અંબરનાથ
હેમલતાબેન યોગેશ લોડાયા	તેરા	અંબરનાથ
પ્રવિણાબેન ઉત્તમ ગાલા	તેરા	મુલુંડ
શોભનાબેન ચીમનભાઈ દંડ	તેરા	અંકલેશ્વર
કલ્પનાબેન સોમચંદ લોડાયા	આરીખાણા	મુલુંડ
ખુશાલ જીવરાજ મોતા	વારાપધર	મુલુંડ

તપસ્વીઓનું નામ	ગામ	રહેઠાણ	તપસ્વીઓનું નામ	ગામ	રહેઠાણ
જયશ્રી ખુશાલ ધરમશી	કોઠારા	સિકંદરાબાદ	પ્રેમીલાબેન ઉત્તમચંદ મોતા	સુથરી	વડોદરા
રેખા પારસ ધરમશી	કોઠારા	હૈદરાબાદ	મીનાક્ષી હીરાચંદ્ર ગોસર	બાયઠ	ભાંડુપ
મંજુલા સુરેન્દ્ર રવિસિયા	સુથરી	મુલુંડ	હીના શરદ લોકડાયા	સાંધવ	ડોંબિવલી
તારાબેન મહેન્દ્ર પીર	સુથરી	ડોંબિવલી	તરલા રામજી ગડા	ગઢશીશા	ભાંડુપ
વિપુલા જીતેન ખોના	સુથરી	મુલુંડ	જયશ્રી જીતેન ધરમશી	સુથરી	અગાસન
રીટા રિતેશ દંડ	સાંધવ	ડોંબિવલી	મિતેન કાંતિલાલ ખોના	સુજાપર	ભાંડુપ
નીતિન કરમશી દંડ	સાંધવ	હૈદરાબાદ	નિખિલ પ્રતાપ મૈશેરી	બાંઢિયા	અગાસન
અશોક સોમચંદ દંડ	વરાડીયા	મુલુંડ	હર્ષાબેન કાનજી દંડ	સાંધવ	અગાસન
હેમલતાબેન અશોક દંડ	વરાડીયા	મુલુંડ	દુલારી પંકજ ગોસર	ગોએરસમા	ભાંડુપ
રોબિન વસંત દંડ	વરાડીયા	નેરૂલ	નમ્ર પંકજ ગોસર	ગોએરસમા	ભાંડુપ
ડિમ્પલ રોબિન દંડ	વરાડીયા	નેરૂલ	મેહુલ ગિરીશ લોડાયા	સાંયરા	ભાંડુપ
ભારતી ગૌતમ દંડ	વરાડીયા	મુલુંડ	કેતુલ હીરાલાલ લોડાયા	સાંધવ	ભાંડુપ
લીના મધુકાંત મોમાયા	વરાડીયા	મુલુંડ	ગીતા ધનજી મોમાયા	વરાડીયા	ભાંડુપ
લીલા નરેન્દ્ર મૈશેરી	જખી	પવઈ	ધનલક્ષ્મી સુરેશ મોતા	કુવાપધર	ખામગાંવ
મીના ભરત મોતા	નલિયા	જામનગર	ગીતા લહેરચંદ લોડાયા	બાંઢિયા	ભાંડુપ
શોભના અશોક નાગડા	રંગપુર	સિવુડ	લહેરચંદ દામજી લોડાયા	બાંઢિયા	ભાંડુપ
પૂર્વી અજિત મૈશેરી	સાંધાણ	નેરૂલ	રશ્મી કમલેશ મૈશેરી	કુવાપધર	ભાંડુપ
રેશ્મા તેજસ મુનવર	રંગપુર	નેરૂલ	ડિમ્પલ મનોજ લોડાયા	બાંઢિયા	ભાંડુપ
કેવલ સુરેશ લોડાયા	જખૌ	મુલુંડ	માલતી દિલીપ લોડાયા	બાંઢિયા	કાંજુરમાર્ગ
હિરેન દેવેન્દ્ર શિયાલ	જખૌ	જાલના	પ્રીતિ નિરેન લોડાયા	સાંયરા	કાંજુરમાર્ગ
હેમાલીબેન હિરેન શિયાલ	જખૌ	જાલના	મનીષા દિલીપ લોડાયા	કોઠારા	ડોંબિવલી
મમતાબેન જયેશ મૈશેરી	જખૌ	જાલના	જ્યોત્સના રોહિત જીવાણી	જખૌ	કાંજુરમાર્ગ
ભાવિનીબેન યોગેશ દંડ	ગોએરસમા	નાગપુર	વિનય શિવજી મોમાયા	વરાડીયા	કાંજુરમાર્ગ
જ્યોતિબેન શૈલેષ ધરમશી	સાંયરા	ઘાટકોપર	મીના વિનય મોમાયા	વરાડીયા	કાંજુરમાર્ગ
કિરીટ કુંવરજી લોડાયા	સાંયરા	ડોંબિવલી	હીરાબેન કુલીનકાંત લુઠીયા	રાયધણજર	મુલુંડ
આશિષ સતીષ લોડાયા	સાંયરા	જાલના	ગીતા નરેન્દ્ર ઠક્કર	સુથરી	ઘાટકોપર
ચેતનાબેન આશિષ લોડાયા	સાંયરા	જાલના	કાંતાબેન મણિકાંત દંડ	સેવક ભરૂડીયા	સાંતાક્રુઝ
હીરાચંદ કેશવજી લોડાયા	બાયઠ	ભાંડુપ	પૂર્વીબેન દીપક લાલકા	મોટી ખાવડી	ઘાટકોપર
વર્ષા શાંતિલાલ સાવલા	ગુંદાલા	ભાંડુપ	રમેશ રતિલાલ લોડાયા	મોટી ખાવડી	ડોંબિવલી
રાખી રાકેશ લોડાયા	કોઠારા	ભાંડુપ	માધુરી કમલેશ શાહ	મોટી સિંધોડી	મુલુંડ
મેઘના વિજય શાહ	નલીયા	ઇટારસી	રાજુલાબેન અતુલ કુરવા	ગોધરા	ડોંબિવલી
તરલાબેન વિજય શાહ	નલીયા	ઇટારસી	છાયાબેન જયેશ લોડાયા	વાંકુ	ડોંબિવલી
જસ્મીના દિનેશ ખોના	સુથરી	ભાંડુપ	કુસુમબેન અશોક ધરમશી	રંગપુર	કોપર ખૈરણે
દિનેશ શીવજી ખોના	સુથરી	ભાંડુપ	નીતાબેન મહેશ વીસરીયા	બાડા	મુલુંડ
કોમલ જયેશ મૈશેરી	મોટી સિંધોડી	ભાંડુપ	નીના જયેશ દંડ	નલીયા	મુલુંડ
ગીતા મુકુંદ મોમાયા	સુથરી	ભાંડુપ	ગીતા અરવિંદ લોડાયા	આરીખાણા	મુલુંડ

સ્મૃતિ વિશેષ

આપણી જ્ઞાતિ ઈતિહાસનો કરુણ અધ્યાય : ૧૯૪૪નો ગોદી ધડાકો - ૧૩

સં. રમેશ મુલજી લોડાયા - ભરૂડીયા (મુલુંડ) મો. ૯૮૨૦૩૩૬૭૬૭

૧૪ એપ્રિલ ૧૯૪૪ની સાંજે મુંબઈ ગોદી વિસ્ફોટ દરમિયાન વિક્ટોરિયા ડોક ખાતે ઊભેલા એસ.એસ. ફોર્ટ સ્ટિકીનમાં લાગેલી આગે ભયાનક વિસ્ફોટ સર્જ્યો. આ વિસ્ફોટ સમયે પ્રિન્સેસ ડોક (હાલનું ઇન્દિરા ડોક) નજીક આવેલા ૧૮૯૧માં બંધાયેલ જે લોક ભાષામાં 'ઘડિયાળ ગોદી' તરીકે ઓળખાયું. આ ટાવર પરનું ઘડિયાળ ધડાકામાં બંધ થઈ ગયું, જે આજે પણ એ જ ક્ષણનો સાક્ષી છે. મૂળ આ મિનાર બોલ ટાવર તરીકે બનાવાયો હતો, પરંતુ પાછળથી તેમાં મોટી ડાયલવાળી ઘડિયાળ મૂકાતા તે 'ઘડિયાળ ગોદી' તરીકે પ્રસિદ્ધ બન્યો. વિસ્ફોટ પછી ઘડિયાળ બંધ રહી ગઈ, છતાં ટાવર પરનો ટાઈમબોલ ૧૯૫૦ સુધી કાર્યરત રહ્યો.

બોલ ટાવર (ટાઈમ બોલ) એ તે સમયનું મહત્વપૂર્ણ સમય-સંકેત ઉપકરણ હતું, જેમાં ટાવરના ટોચ પરનો લાકડાનો અથવા ધાતુનો તેજસ્વી લાલ રંગનો દડો જેને દરરોજ બપોરે નિશ્ચિત સમયે ઉપર ચડાવવામાં આવતો અને ચોક્કસ સમયે નીચે છોડવામાં આવતો અને તેને જોઈ જહાજોના કેપ્ટન પોતાના મરીન ક્રોનોમિટર ગોઠવતા. આ ટાવર ઉપરથી નીચે પડતો બોલ બંદર અને તેની આસપાસના બધા વહાણોને દેખાતો હતો.

આ પ્રણાલી આધુનિક સમયમાપન સાધનો પહેલા દરિયાઈ નેવિગેશન માટે અત્યંત ઉપયોગી હતી. જ્યારે ચોક્કસ સમય માપવાના આધુનિક ઉપલબ્ધ નહોતા ત્યારે આવી પ્રણાલી તે સમયના વિશ્વના મોટા બંદરોમાં પ્રચલિત હતી. ભારતમાં માત્ર મુંબઈમાં જ હતી. આજે આ ટાવર મુંબઈના અનોખા દરિયાઈ વારસાનું પ્રતીક છે, જેને સંરક્ષિત કરીને સંગ્રહાલય તરીકે વિકસાવવાની યોજના છે.

બે બ્લાસ્ટ બાદ એટલી બધી દહેશત ફેલાઈ ગઈ હતી કે, રોડ પર વિખરાયેલા સામાનને પણ ચોરો ઘણા દિવસ સુધી અડક્યા નહીં. દુર્ઘટના બાદ ભાયખલા અને વિક્ટોરિયા ટર્મિનસ (વર્તમાનમાં CST)ની વચ્ચે રેલવે ટ્રાફિક બંધ કરી દેવામાં આવ્યું હતું. આનું પરિણામ એ રહ્યું કે, ઘણા દિવસો સુધી બૉમ્બે વડોદરા અને સેન્ટ્રલ ઈન્ડિયા રેલવે નેટવર્કના બધા સ્ટેશનો અને તમામ બસ સ્ટૉપ પર હજારોની ભીડમાં લોકો ઊભા હતા. ઘણા દિવસો સુધી બધું બંધ રહ્યા બાદ લોકો પોતાના કામથી નીકળ્યા હતા. બસ સ્ટૉપ પર હજારો લોકો લાઈનોમાં બસોમાં સવાર થવા માટે કલાકો સુધી રાહ જોતા હતા. દુર્ઘટનાને કારણે હજારો લોકો બેઘર થઈ ગયા હતા. કરોડોની સંપત્તિને નુકસાન થયું હતું.

જાનહાનિ અને નુકસાનનો અંદાજ

અંદાજે ૮૦૦ ૧૩૦૦ લોકો મૃત્યુ પામ્યા, ઘણા મૃતદેહો ઓળખી ન શકાય તેવી સ્થિતિમાં હતા અને દિવસો સુધી સમુદ્રમાંથી લાશો મળતી રહી. મરણોના આંકડા ખાલી હોસ્પિટલમાં અથવા પ્રાથમિક સારવાર સ્ટેશનના આંકડા છે જે નોંધાયા હતા તેની છે. બીજા સમુદ્રમાં ગરકાવ થઈ ગયા કે હવામાં અદ્રશ્ય થઈ ગયા કે ગુમ થઈ ગયા તેની નોંધ નથી. એક બિન સત્તાવાર આંક મુજબ મૃત્યુનો આંકડો ૧૫૦૦૦ જેટલો હોઈ શકે છે. ઘણા લોકો તો રાખ અને તૂટી પડેલી દીવાલોની નીચે દટાઈ ગયા. અનેક મૃતદેહો ઓળખાય તેવા પણ નહોતા.

- ૩,૦૦૦થી વધુ ઘાયલ થયા અને જેમાંથી ઘણા જીવનભર માટે વિકલાંગ બની ગયા.
- આશરે ૮૦,૦૦૦ લોકો બેઘર બન્યા.
- લગભગ એક લાખ ટન જેટલું જહાજી ભાર નાશ પામ્યું.
- એક તૃતીયાંશ બંદર વિસ્ફોટથી ત્રણ દિવસે સદંતર નાશ થઈ ગયું પણ નાના નાના અગ્નિકાંડ બે અઠવાડિયા સુધી

એક પાનાના વાર્ષિક શુભચિંતક દાતા : જયેશ દામજી નથુભાઈ દંડ - મંજલ રેલડીયા (મુલુંડ)

ચાલુ રહ્યા

● સોનાની એક ઈંટ શ્રી બરજોરજી મોતીવાલા (નિવૃત પારસી સિવિલ ઇજનેર)ને મળી. એ ઈંટ બિલ્ડિંગના છાપરાને ભેદી, ઉપરના માળનું માળખું પાર કરી તેના ગેલેરીના ખૂણામાં આવીને અટકી ગઈ. આ ઈંટ પર Z13256 નંબર કોતરેલ હતો અને એની કિંમત ૯૦,૦૦૦ રૂપિયા (આજના ૨૩ કરોડ) હતી. સરકાર તરફથી તેમને ૯૯૯ રૂપિયાનું ઇનામ મળ્યું, જે તેમણે રાહત ફંડમાં દાન કરી દીધું. ૨૦૧૧માં, મુંબઈ પોર્ટ ટ્રસ્ટના એક ડૂબકી મારનારે ફોર્ટ સ્ટિકાઇનના અવશેષોમાંથી સોનાની ઈંટોનો ખજાનો શોધ્યો. આ સોનાની ઈંટો લગભગ ૧૦૦ કરોડ રૂપિયાની કિંમતની હતી.

● અંદાજે ૨૨ લાખ મણ અનાજ સળગી ગયું અને તે સમયના મૂલ્યે લગભગ રૂ. ૧૦૦ કરોડનું નુકસાન થયું.

● કુલ ૧૩ મોટા જહાજો સદંતર નૂકશાન, ૯ જહાજોને ભારે નૂકશાન તથા ૩૦ નાની ધાઉ (હોડીઓ) પૂરેપૂરી રીતે નાશ પામ્યાં. ડોકના પ્રવેશદ્વાર પરની ત્રણ સ્વિંગ બ્રિજ આંચકાથી પોતાની બેઠકો પરથી હટી ગઈ હતી. વિક્ટોરિયા ડોકનું પ્રવેશદ્વાર પણ બંધ થઈ ગયું હતું. પ્રવેશદ્વાર ધ્વજસ્થંભ અને જહાજ બાંધવાના દોરડાના કચરાથી પૂરી રીતે અટવાઈ ગયું હતું. એકંદરે, બોમ્બે ડોક્સમાં ૩૦૦ એકરનો વિસ્તાર તબાહ થઈ ગયો હતો.

● વીજળી, પાણી અને સંચાર વ્યવસ્થા ખોરવાઈ ગઈ. વેપાર અને રોજગાર પર લાંબા સમય સુધી ગંભીર અસર પડી.

● મસ્જિદ બંદર અને ભાત બજારની લાકડાં-ઈંટની ચાલીઓ પળવારમાં ધરાશાયી થઈ ગઈ. એ રૂમમાં રહેતા આખા પરિવારો રસ્તા પર આવી ગયા. દાણા બજાર અને કોટન ગ્રીનના ગોડાઉન સળગી ગયા અને વેપારીઓએ જીવનભરની બચત ગુમાવી. જૂની પથ્થરની હવેલીઓની દિવાલો ક્યાંક ટકી રહી, પણ છત અને અંદરનો માલ બળી ગયો. આ માત્ર મકાનોનો નહીં, પરંતુ સામૂહિક જીવનશૈલીનો વિનાશ હતો.

● વીમા ધરાવતી ૩,૦૮૩ મિલકતો માટે દાવા આવ્યા, જ્યારે ૧૧,૭૩૫ મિલકતો વીમા વિનાની હતી; ૪૬૬ વ્યક્તિગત ઈજાના દાવા નોંધાયા. આ ભયાનક દુર્ઘટનાના કારણે આગ અને ધડાકાના કારણે થયેલા નુકશાનના વળતર પેટે બ્રિટિશ સરકારે કુલ રૂ.૮,૫૦,૦૦,૦૦૦ ચૂકવ્યા હતા. દરિયાઈ વીમા પેટે રૂ.૧,૫૦,૦૦,૦૦૦ ચૂકવાયા હતા. વ્યક્તિગત અને સરકારી પ્રોપર્ટીને થયેલા નુકશાન પેટે રૂ.૩,૦૦,૦૦,૦૦૦ ચૂકવાયા હતા. વ્યક્તિગત ઈજાઓ માટે રૂ.૧,૩૦,૦૦,૦૦૦ ચૂકવાયા હતા. જયારે અન્ય પરચુરણ નુકશાન પેટે રૂ. ૪,૫૦,૦૦૦ ચૂકવાયા હતા.

● આ દુર્ઘટનાએ આપણાં જ્ઞાતિ જીવનને સદંતર બદલી નાખ્યું. અનેક પરિવારો ખુવાર થયા. આ દુર્ઘટનામાં મારા પરિવારે પણ સહન કરવાનું આવ્યું. મારા નાનીમા જૂના અનંત ભુવનના પાછળના ભાગનાં રૂમમાં રહેતા હતા. આ ભાગ સદંતર બળી ગયો. તમામ ઘરવખરી નષ્ટ પામી. તે વખતે તેઓ ગામડે હોવાથી કોઈ ક્લેમ ના કરી શક્યા અને પાછળની જીંદગી ગામડે મુલ મજૂરી કરી જીવવાનો વખત આવ્યો.

● તે જ દિવસે મુંબઈ થિયેટર ફેસ્ટિવલ શરૂ થવાનો હતો. પહેલો શો રદ થયો, છતાં બીજા દિવસે ચોપાટી પર થિયેટર ભરાઈ ગયું અને દસ દિવસ સુધી તહેવાર ચાલ્યો; નિર્માતાઓએ દોઢ લાખ રૂપિયાનો નફો કર્યો. ઘણા લોકોએ પ્રશ્ન કર્યો કે જ્યારે વાડી બંદર અને માંડવી સળગી રહ્યાં હતાં ત્યારે ઉજવણી કેટલી યોગ્ય હતી? એક તરફ જીવન આગળ વધતું હતું, તો બીજી તરફ માનવીય સંવેદનાનો ક્ષય પણ દેખાતો હતો.

● બીજી બાજુ મુંબઈના રહેવાસીઓએ આ આપત્તિના સમયમાં ઉદારતા અને સહાનુભૂતિનું ઉત્તમ ઉદાહરણ પૂરું પાડ્યું. રૂપિયા ૧૫ લાખનું રાહત ફંડ એકત્રિત કરવામાં આવ્યું. ઘટનાના થોડા દિવસોમાં જ રાહત પ્રવૃત્તિઓ દક્ષિણ મુંબઈમાંથી ઉપનગરોમાં ખસેડવામાં આવી. અસરગ્રસ્ત વિસ્તારોમાંથી હજારો લોકો સુરક્ષા માટે

ઉપનગરોમાં પહોંચ્યા, જેમાં માંડવી વિસ્તારના આશરે છ હજાર લોકો ઘાટકોપરમાં આશ્રય પામ્યા. સ્થાનિક લોકોએ શાળાઓ અને પોતાના ઘરો ખોલીને તેમને રહેવાની સુવિધા પૂરી પાડી.

- ગોદી વિસ્તારોમાંથી આવેલા મજૂરો માટે પણ ઉપનગરોમાં વ્યાપક સહાય ગોઠવવામાં આવી. ઘાટકોપરમાં હિન્દુ સભા હોલમાં રસોડું શરૂ કરી દરરોજ હજારો લોકોને ભોજન આપવામાં આવતું હતું. વિલે પાર્લે, સાંતાક્રુઝ, ખાર અને ખાર દંડા સહિતના વિસ્તારોમાં પણ ખોરાક અને રહેવાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી. સાલસેટ ટાપુના અનેક પરિવારોને પોતાના ઘરનાં દરવાજા જરૂરિયાતમંદો માટે ખુલ્લા રાખી માનવતાનું અનોખું દશ્ય રજૂ કર્યું.

- બંદરને ફરી કાર્યરત થવામાં છ મહિના લાગ્યા. આઠ હજાર મજૂરોએ સાત મહિના સુધી કામ કરીને દશ લાખ ટન કાટમાળ ખસેડ્યો, જે બેક-બેમાં ઠાલવાયો એ જ જમીન પર આજે નરીમાન પોઈન્ટ ઊભું છે.

- ૧૯૦૨માં મુંબઈ પોસ્ટ સર્વિસએ ફાયર પ્રતિકાત્મક તિજોરી પોસ્ટ ઓફિસ બનાવવા માટે ઓપન હરીફાઈ રાખી જેમાં એકમાત્ર ગોદરેજે જ ભાગ લીધો અને જીત થઈ, પછી ભારતીય બેંકો ગોદરેજ તિજોરીઓ ઉપયોગ કરવા લાગી. ૧૯૪૪ ધડાકો ગોદરેજ માટે પરીક્ષણ પુરવાર થયો. બંદર વિસ્તારના ગોદામો બિલ્ડીંગો આગમાં ઝડપાયા પણ ગોદરેજના સેફ સલામત રહ્યા ત્યારપછી ગોદરેજના કબાટ અને તિજોરી દરેક ઘરોમાં પહોંચી ગયા.

- આ આગમાં ફાયર બ્રિગેડના ૬૬ જવાનો શહીદ થયા, જેમની યાદમાં ૧૪ એપ્રિલ રાષ્ટ્રીય ફાયર સર્વિસ ડે મનાવવામાં આવે છે. ભારત સરકારએ ૧૪ એપ્રિલને 'ફાયર સર્વિસ ડે' તરીકે જાહેર કર્યો, ફોર્ટ સ્ટિકાઇનના વિસ્ફોટમાં શહીદ થયેલા અગ્નિશામક દળના બહાદુરોને શ્રદ્ધાંજલિ આપવા માટે. ત્યારથી દર વર્ષે સમગ્ર દેશમાં ફાયર સર્વિસ સપ્તાહ મનાવવામાં આવે છે.ભાયખલા ખાતે ફાયર સર્વિસ મુખ્યાલયની બહાર સ્મારક બનાવવામાં આવ્યું, જેમાં બૉમ્બે ફાયર સર્વિસના શહીદ અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓના નામો કોતરવામાં આવ્યા છે.

- યુદ્ધકાળની સેન્સરશીપને કારણે સત્ય દબાઈ ગયું; સરકારે માત્ર ટૂંકો અહેવાલ આપ્યો અને પશ્ચિમી અખબારો શરૂઆતમાં મૌન રહ્યા. ૧૫ એપ્રિલે જાપાનના નિયંત્રણ હેઠળના રેડિયો સાઈગોને સમાચાર આપ્યા ત્યારે દુનિયાને આ ઘટનાની ખબર પડી; બ્રિટન-અમેરિકાના અખબારોને મેના બીજા અઠવાડિયા પછી જ છાપવાની છૂટ મળી અને ટાઈમ મેગેઝિને ૨૨ મેના અંકમાં આ ખબર છાપી. તપાસ સમિતિ બની, પરંતુ તેનો અહેવાલ ક્યારેય જાહેર થયો નહીં.

- દુર્ભાગ્યે આ ઘટનાથી ૩૨ વરસ પહેલા એજ તારીખે ૧૪-૪-૧૯૧૨ ના ટાઈટેનિક જહાજ ડૂબવાની વિશ્વની મોટી દુર્ઘટના બનેલ જેમાં ૧૫૧૪ લોકો ડૂબી ગયેલ.

- સુદીશ ઘાટકેએ આ બનાવને કચકડે કંડાર્યો હતો. પણ બીજા વિશ્વ યુદ્ધનેના કારણે ખુબ કડક સેન્સરશીપ લાગુ હતી. તે ફિલ્મની જાણ થતા ફરજ પરના લશ્કરી અધિકારીએ તે ફિલ્મને જપ્ત કરી લીધી હતી.

ફોર્ટ સ્ટિકિન દુર્ઘટનાના મુખ્ય કારણો

- યુદ્ધના સમયમાં સામાન્ય સલામતી પ્રોટોકોલ સ્થગિત કરવામાં આવ્યા હતા.

- વિસ્ફોટકોવાળું જહાજ સામાન્ય રીતે વ્યસ્ત ગોદીમાં લાંગરવું ન જોઈએ, પરંતુ યુદ્ધની તાકીદને કારણે તેને વિક્ટોરિયા ડોકમાં લાંગરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી.

- વિસ્ફોટકો ઉતારવા માટે જરૂરી લાઇટર/વિશેષ બાર્જ ઉપલબ્ધ ન હોવાથી અનલોડિંગમાં વિલંબ થયો.

- સામાન્ય નિયમ મુજબ ખતરનાક કાર્ગો માટે લાલ ધ્વજ ચેતવણી લગાવવી જોઈએ, પરંતુ દુશ્મનના હવાઈ હુમલાથી બચવા તે લગાવવામાં આવી નહોતી.

- ડોક પર કામ કરતા સ્ટીવડોર્સ (ગોદી કામદારો) ને જહાજમાં વિસ્ફોટકો હોવાની સંપૂર્ણ માહિતી આપવામાં આવી નહોતી.

● વિસ્ફોટકોને પ્રથમ ઉતારવાને બદલે સરળ અને સામાન્ય કાર્ગો (તેલના ડ્રમ, ખાતર વગેરે) પહેલા ઉતારવામાં આવ્યા.

● જહાજમાં કપાસ, તેલ, ખાતર અને વિસ્ફોટકો જેવા અત્યંત જ્વલનશીલ અને ખતરનાક કાર્ગોનું મિશ્રણ હતું.

- 'તાકીદનું પ્રમાણપત્ર' હોવા છતાં અનલોડિંગ શરૂ થવામાં ૨૪ કલાકથી વધુનો વિલંબ થયો.
- યુદ્ધના સમયની લોજિસ્ટિક અછત અને સમયના ભારે દબાણે સલામતીની સાવચેતીઓને પાછળ ધકેલી દીધી.

સમયે ઘા ફીકા પડ્યા, પરંતુ યાદો જીવંત રહી. ઘણા પરિવારો વતન ગયા, વેપાર કેન્દ્રો ખસ્યા અને સમાજે શીખ્યું કે સંકટમાં માનવતા સર્વોપરી છે. ગ્રીક દંતકથાના ફિનિક્સ પક્ષીની જેમ, મુંબઈ રાખમાંથી ફરી ઊભું થયું ઘવાયું, બળ્યું, પરંતુ હાર્યું નહીં. આ આપત્તિ પછી બોમ્બે શહેરમાં એક અનોખી એકતા જોવા મળી. જુદા જુદા ધર્મ, જાતિ અને વર્ગના લોકો એકસાથે આવ્યા. સૌએ મળીને સાબિત કર્યું કે વિનાશની ઘડીમાં માનવતા જ સૌથી મોટી શક્તિ છે. આ ઘા સમય સાથે ફીકા પડ્યા, પરંતુ યાદો આજે પણ જીવંત છે.

સારાંશ

ફોર્ટ સ્ટિકિનની દુર્ઘટના કોઈ એક ભૂલથી નહોતી થઈ, પરંતુ પ્રક્રિયા-ભંગાણ, ખોટી પ્રાથમિકતા, સંચારની ખામી અને યુદ્ધકાળના દબાણથી સર્જાયેલી પ્રણાલીગત નિષ્ફળતાઓની સાંકળનું પરિણામ હતી.

(નોંધ આ લેખમાળા અંહી પૂર્ણ થાય છે. વાચક મિત્રો પૂરક માહિતી અને પ્રતિભાવો મોકલાવી શકે છે.)

સંપૂર્ણ

સોનલ આર્ટ(થાણા) **શાંતિભાઈ : 99678 41792**

Sonal ART

બટકસબ, મોચી ટાંકો, જીક કસબ, પારસી, પીટા, હાથ અને મશીન વર્કની સાડીઓ, ચણીયાચોળીનો રેડી સ્ટોક તથા ઓર્ડરથી બનાવવામાં આવશે.

'શિવમ', ડી-૨૦૧/૨૦૨, રઘુનાથ નગર, વાગલે એસ્ટેટ, રોડ નં. ૯, શિવસેના ઓફીસની સામે, થાણા-૪૦૦ ૬૦૪

આરોગ્ય પાના નં. ૧૬થી ચાલુ

કેલેરી ઓછી, ફાઈબર વધારે હોવાથી વજન કંટ્રોલ કરે, એન્ટીઓક્સિડંટથી ભરપૂર હોવાથી વાળ, ત્વચા સ્વસ્થ ચમકદાર બને છે.

૫. સુપરફુડ ચીઆસીડ્સ : ચીઆરસીડ્સમાં ઉચ્ચ કક્ષાનું પોટીન, ઓમેગા-૩, ફેટી એસીડ, કેલ્શિયમ, મેગ્નેશિયમ, ફોસ્ફરસ એન્ટીઓક્સિડંટ, ફાઈબરથી ભરપૂર હોય છે. તે પાચનતંત્ર મજબુત બનાવે, કબજીયાત મટાડે, હૃદય સ્વસ્થ રાખે, પાણીમાં નાખી લેવાના હોવાથી તે ફુલાય છે અને વધારાની કેલેરીનું સેવન ઘટાડી વજન ઘટાડવામાં મદદ કરે, હાડકા મજબુત કરે, બ્લડ સુગર કંટ્રોલ કરે, ફ્રી રેડીકલ્સથી શરીરને બચાવે, ત્વચાની વૃદ્ધત્વની ઝડપ ધીમી કરે, કેન્સર જેવી ગંભીર બિમારીનું જોખમ ઘટાડે. રોજ કાળા અને સફેદ ચીઆસીડ્સ જેના પર ટપકા હોય તે ૧ ચમચી પાણીમાં ભીંજવવા (તે પોષક તત્ત્વોથી ભરપૂર હોય છે જ્યારે બ્રાઉન રંગના કાચા, અપરિપક્વ ચીઆસીડ્સ કડવા અને એમાં પોષક તત્ત્વો ઓછા હોય છે). નામાંકિત બ્રાંડના ચીઆસીડ્સ ભીંજવી, સ્મુધી, શરબતમાં મેળવી ફાયદા લ્યો. (ક્રમશઃ)

પાસ થયા - અભિનંદન

તેરાના અંકલેશ્વર નિવાસી શીખા અંકિતા-યોગીન ચીમનભાઈ દંડ સી.બી.એસ.ઈ બોર્ડની ૧૦મા ધોરણની પરીક્ષામાં ૯૦.૬૦ ટકા અંક સાથે પાસ થયા છે.

સુથરીના મુલુંડ નિવાસી જુઆના ભૈરવી મેહુલ શાહ (ખોના) આઈસીએસઈ બોર્ડની ૧૦મા ધોરણની પરીક્ષા ૮૮ ટકા અંક સાથે પાસ થયા છે.

તેરાના મુલુંડ નિવાસી કુબેર વિજયાબેન-મુલચંદ શાહ (મોતા) આઈએસસી બોર્ડની બારમા ધોરણની પરીક્ષા ૮૪ ટકા અંક સાથે પાસ થયા છે.

જ્ઞાતિને સ્પર્શતા સમાચારો ટૂંકમાં પાનાની એક બાજુએ સારા અક્ષરે કાર્યક્રમ પૂર્ણ થાય કે તરત લખી મોકલવા વિનંતી.

તેરા તીર્થે ચૈત્ર માસની આયંબીલ ઓળી

સંવત ૨૦૮૨ના ચૈત્ર માસની પાવન આયંબીલ ઓળી, શ્રી જીરાવલ્લા અને શ્રી શામળિયા દાદાની પવિત્ર છત્રછાયા હેઠળ, તેરા તીર્થ ખાતે અચલગચ્છાધિપતિશ્રીના આજ્ઞાનુવર્તી પ.પૂ. શ્રી હિતપ્રજ્ઞાશ્રીજી મ.સા. તથા ઋઝુપજ્ઞાશ્રીજી મ.સા.ની શુભ નિશ્રામાં તા. ૨૪/૦૩/૨૦૨૬ થી ૦૧/૦૪/૨૦૨૬ દરમિયાન ઉજવાઈ. તા. ૨૩/૦૩ના અતરવાયણા પ્રસંગે તેમજ તે પહેલાં બે દિવસથી તેરા ગામમાં અંબાજી માતા મંદિર ખાતે ભુવાગંધી બદલવાના કાર્યક્રમ સાથે ભાવિકોની પધરામણી શરૂ થઈ, જેના કારણે સમગ્ર ગામમાં ધાર્મિક માહોલ સર્જાયો.

આ નવ દિવસ દરમિયાન નવપદ શ્રીજીની શાશ્વતી ઓળીમાં ઋષિમંડલ સ્તોત્ર, નવપદ ક્રિયા, સિદ્ધચક્ર આરાધના, વ્યાખ્યાનવાણી, શ્રીપાળ-માયણા રાસ, નવપદના પદોનું વિશિષ્ટ વિવેચન, પ્રતિક્રમણ, સામાયિક, પક્ષાલ પૂજા, ભાવના અને આરતી જેવા અનેક ધાર્મિક કાર્યક્રમો ઉત્સાહભેર યોજાયા. મ.સા. દ્વારા લેવામાં આવતી ધાર્મિક પરીક્ષાઓ દ્વારા તત્ત્વજ્ઞાનનો પણ સુપ્રસાર થયો.

તા. ૨૮/૦૩ના રોજ શ્રી સિદ્ધચક્ર મહાપૂજન સુરેશભાઈ સોનીના સંગીતમય સથવારે ભવ્ય રીતે યોજાયું. તા. ૩૦/૦૩ના મહાવીર સ્વામી જન્મ કલ્યાણકની ઉજવણી, તપસ્વીઓના બહુમાન અને અંતિમ દિવસે પૂનમના પાવન પ્રસંગે અભિષેક, જાપ અને ૧૦૮ ખમાસણા સાથે ધાર્મિક ઉત્સાહ વર્તાયો.

આ દરમિયાન તા. ૨૭/૦૩ થી ૨૯/૦૩ સુધી ગોત્રદેવ ભલારાદાદાના નવા ભુવાની વિધિ અને છેડા ગોત્રના ભુવાની ગંધી બદલવાના કાર્યક્રમોમાં પણ ભાવિકોની મોટી સંખ્યામાં હાજરી રહી.

આ આયોજનને સફળ બનાવવા માટે તેરા ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટીઓ, કાર્યકર્તાઓ, અન્ય ગામોથી પધારેલા મહેમાનો, નિયાણીઓ તેમજ મહેતાજી શ્રી ગીરીશભાઈની સાથે ત્રણે સંસ્થાના કર્મચારીઓની મહેનતે આ નવપદ ઓળીને યાદગાર બનાવી.

પાલીતાણા અને ભુજ શંખેશ્વર વચ્ચે એસ.ટી.સ્લીપર કોચ બસો શરૂ

સમસ્ત જૈન સમાજ ભુજ અને સમસ્ત જૈન યુવક મંડળ ભુજની ધારદાર રજુઆતો ધ્યાને લઇ કચ્છ જીલ્લા એસ.ટી. તંત્ર દ્વારા ભુજથી પાલીતાણા અને ભુજથી શંખેશ્વર સ્લીપર કોચ એસ.ટી. બસો શરૂ કરવામાં આવી છે.પાલીતાણા-ભુજ અને શંખેશ્વર-ભુજ વચ્ચે પણ સ્લીપર કોચ એસ.ટી.બસો શરૂ થઇ ગઇ છે. કચ્છથી પાલીતાણા અને શંખેશ્વર જવા-આવવા આ સ્લીપર કોચ એસ.ટી. બસોનો વધારેમાં વધારે ઉપયોગ કરવા પ્રબોધ મુનવરે જણાવ્યું છે.

ધી ગાર્ડિયન એન્જલ એવોર્ડસ અર્પણ કરાયો

માનવસેવા-જીવદયા-પર્યાવરણ અને વ્યસન મુક્તિ અભિયાન સાથે કચ્છ ભરમાં વિવિધ ૪૯ જેટલી સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓ ચલાવતા માનવજ્યોત સંસ્થા ભુજનાં પ્રબોધ મુનવરને રાજકોટ મધ્યે ''ધી ગાર્ડિયન એન્જલ એવોર્ડ'' અર્પણ કરાયો હતો.

માનવજ્યોત મુંબઇનાં શ્રી કુલીનભાઇ લુઠીયાનાં માર્ગદર્શન હેઠળ કચ્છમાં ભુજથી માત્ર ૭ કિ.મી. નાં અંતરે માનસિક દિવ્યાંગો માટે દાતાશ્રીઓનાં સહયોગથી રૂપિયા અઢી કરોડનાં ખર્ચે શ્રી રામદેવ સેવાશ્રમનું નિર્માણ કર્યું.

ત્યાર બાદ એકલા-અટુલા-નિરાધાર વૃદ્ધ વડીલો માટે દાતાશ્રીઓનાં સહયોગથી ''શ્રી એમ.એલ.ભક્તા વડીલોનો વિસામો''નું અઢી કરોડનાં ખર્ચે નિર્માણ થયું છે. રાષ્ટ્ર અને રાજ્ય લેવલે ૧૦૩ એવોર્ડ મળ્યા છે. તેમજ કચ્છનાં વિવિધ શ્રી સંઘો, સમાજો, ગ્રુપો, યુવક મંડળો, મહિલા મંડળો તથા ટ્રસ્ટોના મળી ૧૪૭ પ્રમાણપત્રો મળ્યા છે.

પુના સખીવૃંદ

તા. ૧૧.૪.૨૬ની મીટીંગ કાશ્મીરાબેન લોડાયાએ 'Screen Printing-Hands on workshop' જેવા વિષય પર યોજી હતી. એ શીખવાડવા માટે પ્રણાલી લોડાયાને આમંત્રિત કર્યા હતા. જાન્યુઆરી અને ફેબ્રુઆરી મહિનાનો અહેવાલ સોનલબેન દ્વારા રજૂ કર્યો.

સૌ પ્રથમ, પ્રેઝન્ટેશનની મદદથી પ્રણાલીબેને સ્ક્રીન પ્રિન્ટીંગ શું છે? તેનો ઈતિહાસ શું છે? કયા-કયા મટીરીયલનો ઉપયોગ થાય છે? તેની સંપૂર્ણ પ્રકિયા અને તેના ઉપયોગો સમજાવ્યા. વૈશાલીબેને કાશ્મીરાબેન અને પ્રણાલીબેનનો આ સુંદર વર્કશોપ માટે આભાર વ્યક્ત કયો.

શ્રી પારોલા ક.દ.ઓ. શ્વે. મૂ.પૂ. જૈન શ્રી સંઘ

પારોલાતીર્થના આંગણે પ.પૂ. મુનિરાજ તીર્થરત્નસાગરજી મ.સા.આ.ઠા.૩ તેમજ પારોલાતીર્થ ઉદ્ધારક પ.પૂ.સા. જયલક્ષ્મીશ્રીજી મ.સા.ના શિષ્યા ખાનદેશરત્ના, પ.પૂ.સા. શ્રી જયદર્ક્ષિતાશ્રીજી મ.સા.આ.ઠા.૩ના નિશ્રામાં શ્રી પારોલા સંઘ તરફથી વર્ષીતપના પારણા કરાવવામાં આવેલ. તેમજ ઋષિમંડળ મહાપૂજન તથા અઢાર અભિષેક સહ સત્તરભેદી સાથે પારોલાતીર્થની ૧૬૭મી ધ્વજા ઉજવાઈ હતી.

ઋષિમંડળ મહાપૂજનના વિધીકાર પારસભાઈ ગોગરી-મુંબઈ, અઠારઅભિષેક, સત્તરભેદી પૂજાના વિધીકાર ચિરાગભાઈ સંગોઈ-મુંબઈ, સંગીતકાર ભાવેશભાઈ નાશિકવાલાએ રમઝટ જમાવેલ. મહોત્સવમાં બહારગામથી આવનાર ભાવિકોની સંખ્યા સારી હતી.

હેમંત શાહ ટ્રેડ ડેવલપમેંટ પ્રમુખ નિમાયા

વરાડિયાના કેનેડા નિવાસી હેમંતભાઈ માણેકજી નરસી ગુંદરવાળા કેનેડા ભારત ટ્રેડ ડેવલપમેંટ કમિટીના પ્રમુખ નિયુક્ત થયા છે.

દસ્તાવેજી ફિલ્મ - હેમરાજ શાહ, એ લિવિંગ લેજન્ડ

નિર્માત્રી-દિગ્દર્શક મનીષા શર્મા દ્વારા નિર્મિત હિંદી દસ્તાવેજી ફિલ્મ 'હેમરાજ શાહ, એક સમર્પિત જીવન'ને નવી દિલ્હીમાં યોજાયેલા ઈન્ટરનેશનલ ફિલ્મ ફેસ્ટીવલમાં ૬૦ ફિલ્મોની સ્પર્ધામાં બેસ્ટ સ્ક્રીનપ્લે એવોર્ડ મળ્યો હતો.

એજ દિગ્દશક હેમરાજભાઈના પ્રેરણાદાયી જીવનને વૈશ્વિક સ્તરે અને યુવા પેઢી સુધી પહોંચાડવા માટે અંગ્રેજી દસ્તાવેજી ફિલ્મ 'હેમરાજ શાહ-એ લિવિંગ લેજન્ડ' લઈને આવી રહ્યાં છે જે ૧૫મી મે, ૨૦૨૬ના રોજ પ્રદર્શિત થશે.

પાસ થયા - અભિનંદન

રાપર ગઢના હેદરાબાદ નિવાસી વિભાબેન નીતેશ નવિન નાગડાના સુપુત્રી ચિ. વંશિકા એન શાહ એચ.એસ.સી. બોર્ડની પરિક્ષા ૯૫.૬ ટકા ગુણાંક સાથે પાસ થયા છે.

નલિયાના હુબલી નિવાસી વેદાંત સોનલ મીતેશ ગલાબ નાગડા કુલ ૬૦૦માંથી ૫૯૦ ગુણાંક મેળવી ડૉ. આર.બી. પાટીલ મહેશ પીયુ કોલેજમાં બીજા ક્રમાંકે અને રાજ્યમાં ૯માં ક્રમાંક પર પાસ થયા છે.

વતનના વર્તમાન

સંકલન : કેસરસિંહ ખોના

પરશુરામ જયંતિ

મુંદરા અને કચ્છના અનેક સ્થળોએ ભગવાન પરશુરામ જયંતિ ઉજવવામાં આવી છે. પૌરાણિક કથા મુજબ પૃથ્વીને ૨૧ વાર ક્ષત્રિય મુક્ત કર્યા બાદ ભગવાન રામના સ્વયંવરના ધનુષભંગ પ્રસંગ બાદ ભગવાન પરશુરામ તપસ્યામાં લીન થઈ ગયા હતા. ઉજવણીના ભાગ રૂપે નગર શોભાયાત્રા, પરશુરામ કથા વાચન આરતી પ્રસાદ વગેરે કાર્યકમ પૂર્ણ કરાય છે. વિષ્ણુ ભગવાનના સાતમા અવતાર માનવામાં આવતા પરશુરામ અપ્રતિમ યોદ્ધા હતા. એ શાસ્ત્ર અને શસ્ત્રમાં નિષ્ણાંત હોઈ ભીષ્મ, કર્ણ, દ્રોણના યુદ્ધ વિદ્યા ગુરુ હતા.

બ્રહ્મક્ષત્રિય મચ્છર પરિવાર

ભુજમાં બ્રહ્મક્ષત્રિય મચ્છર પરિવાર દ્વારા ખેતરપાળ દાદા અને ફૂલણ માતાજીના નવનિર્મિત મંદિરનો પાટોત્સવ ઉજવવામાં આવ્યો હતો. પાટોત્સવના યજમાન હરેશભાઈ અને તુષારભાઈ મચ્છર પરિવાર અને દાતા માંડવીના કીર્તિ કિશોરભાઈ મચ્છર હતા.

અબડાસામાં ઉનાળુ પાક

અબડાસામાં ૩૦૦૦ હેક્ટરથી વધુ વિસ્તારમાં બાજરી, મગફળી (ભૂતડી), તલ સહિત વિવિધ પાકોનું વાવેતર થયું છે. સમગ્ર કચ્છમાં કુલ ૩૭૦૦૦ હેક્ટરમાં ઘાસ, ભૂતડી, બાજરી, તલ, શાકભાજી, મગ, ગુવાર, ડુંગળી, અડદ, શેરડી અને મકાઈનું વાવેતર થયું છે.

વતન પરતી

જૈન યુથ ફોરમ, કચ્છમિત્ર, કચ્છ કોર્પોરેટ ફોરમ દ્વારા યુટર્ન કચ્છ સેમિનારનું આયોજન થયું છે. સેમીનારમાં કચ્છવાસીઓને કચ્છની બદલાઈ રહેલી તસવીર અને તકો વિશે વિવિધ ક્ષેત્રોના અગ્રણીઓ માર્ગદર્શન આપી રહ્યાં છે. સેમીનારના આયોજનમાં આર અશોક ફાઉન્ડેશન અને વીટ્રાન્સ મહત્ત્વનો સહયોગ આપી રહ્યાં છે.

નવા કલેક્ટર પ્રવિણા ડીકે

પ્રવિણા ડીકે (આઈએએસ) સુજલ મ્યાત્રાના સ્થાને કચ્છના કલેક્ટર એપોઈન્ટ થયા છે. મ્યાત્રાની પંચમહાલ ગોધરાના કલેક્ટર તરીકે બદલી કરવામાં આવી છે.

કોટડા ચકાર સરગવાની ખેતી તરફ

સતત વધી રહેલી માગને કારણે ઉપયોગમાં સરળ એવા સરગવા વૃક્ષોનાં વાવેતર ભુજ તાલુકાના કોટડા (અ) પરિસરમાં ખેડુતોનો ઝોક વધી રહ્યો છે. સમાચારો મુજબ ભુજ તાલુકાના કોટડા ચકાર, ભુજોડી, માધાપર, રેહા વગેરે ગામનો ખેડૂતો સરગવાના વૃક્ષોના વાવેતર તરફ વધી રહ્યાં છે. મૌસમી પાકો ઉપરાંત સરગવાની સીંગ પણ સારૂં એવું વળતર આપે છે. ખેતી માટે રેતાળ તથા ગોરાડુ જમીન ઉપયોગી જણાઈ છે. ઓછી મહેનત અને ઓછા પાણીની જરૂરિયાત સરગવાને આકર્ષક બનાવે છે. એક એકરમાં ૧૫ થી ૨૦ ટન પેદાશ મળી શકે છે.

દિનેશભાઈ ત્રિવેદી હાઈ કમિશ્નર નિયુક્ત

બિદડાના દિનેશભાઈ ત્રિવેદી બંગલાદેશમાં ભારતના હાઈ કમિશ્નર (રાજદૂત) નિયુક્ત થયા છે. કચ્છ માટે ગૌરવ રૂપ આ નિયુક્તી પડકારરૂપ ગણી શકાય. બંગલાદેશ સાથે વણસેલા સંબંધો સુધારવા માટે દિનેશભાઈ પર વિશ્વાસ મુકવામાં આવ્યો છે.

વિદેશમાં ઉચ્ચ શિક્ષણ, તાલિમ પ્રાપ્ત કોમર્શિયલ પાયલટ દિનેશભાઈ ટીએમસી (તૃણમુલ કોંગ્રેસ)ના સભ્ય હતા. અગાઉ યુ.પી.એ સરકારમાં રાજ્ય કક્ષાના આરોગ્ય મંત્રી અને રેલ્વે પ્રધાન તરીકે યશસ્વી રહ્યા હતા. બિદડા સર્વોદય ટ્રસ્ટના પેટ્રન ટીએમસી છોડી ભાજપમા જોડાયા હતા. દિનેશભાઈને શ્રેષ્ઠ સાંસદ પુરસ્કાર પ્રાપ્ત છે. દિનેશભાઈના પત્ની મીનલબેન વનસ્પતિશાસ્ત્રમાં પીએચડી છે. અત્રે નોંધવું જોઈએ કે દિનેશભાઈ રાજદૂત તરીકે નિયુક્ત થનારા ત્રીજા કચ્છી છે. અગાઉ મહારાવ મદનસિંહજી નોર્વેમાં રાજદૂત હતા. તો ભૂપતભાઈ ઓઝા પણ રાજદૂત પદે સેવા આપી ચુકયા છે.

જીવન ચક્ર

જન્મ - સગપણ - લગ્ન - મરણ નોંધ

સંપાદક : રમેશ પદમશી દંડ (શાહ) – ભરૂડિયા

મો. : 98197 93610 / E-mail : rpshah41@yahoo.com

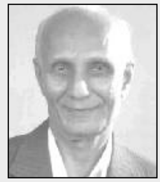

જન્મ

૨૫.૦૧.૨૦૨૬	અંધેરી	યાશ્વી, નેહલ-ભાવિક અજય સોની	સાંયરા	પુત્રી
૨૪.૦૩.૨૦૨૬	ડોંબિવલી	વ્યોમ, રેશ્મા-જેકી અભય મૈશેરી	મોટી સિંધોડી	પુત્ર
૦૮.૦૪.૨૦૨૬	ઓસ્ટીન(યુએસએ)	મીરા, અનિતા-હર્ષ મૈશેરી	સાંધાણ	પુત્રી

જ્ઞાતિ સગપણ

૧૮.૦૪.૨૦૨૬	ડોંબિવલી	કેવલ ખુશાલ દેવશી લોડાયા	કોઠારા	૨૯
	બેલગાવી	દામિની ભરત ઠાકરશી મોતા	રાપરગઢવારી	૨૭
૧૯.૦૪.૨૦૨૬	ઘાટકોપર	ઊર્મિલ લીતેશ નવીન ખોના	નલિયા	૩૧
	મુલુંડ	વિરંગી અજય જવેરચંદ લોડાયા	તેરા	૨૬
૧૯.૦૪.૨૦૨૬	ઘાટકોપર	અંકિત મહેશ ટોકરશી લાપસિયા	રંગપુર	૨૭
	ડોંબિવલી	શિખા જીગ્નેશ રાયચંદ દંડ	દલતુંગી	૨૩
૧૯.૦૪.૨૦૨૬	મુલુંડ	યશ વિરેન્દ્ર ભવાનજી લોડાયા	નલીયા	૨૮
	ડોંબિવલી	કરીશ્મા ચેતન લહેરચંદ નાગડા	નલીયા	૨૭
૨૦.૦૪.૨૦૨૬	પુણે	દર્શન કિશોર શામજી મોતા	સુખપર	૨૬
	ઔરંગાબાદ	ક્રિષા વિજય નવીનચંદ સોની	વાંકું	૨૬
૨૬.૦૪.૨૦૨૬	અમદાવાદ	પાર્થ ચેતન ગોવિંદજીભાઈ નાગડા (શાહ)	નલિયા	૩૧
	હિંગોલી	રાશી ગીરીશ રાયચંદ લોડાયા (શાહ)	સાંયરા	૨૭
૨૬.૦૪.૨૦૨૬	મુલુંડ	ડો. કરન મયુર ખુશાલચંદ લોડાયા	કોઠારા	૨૭
	થાણે	ડો. જીનાલી દેવેશ નવીનચંદ લાલકા	વારાપધર	૨૭

અંતરજ્ઞાતિ સગપણ

૧૯.૦૪.૨૦૨૬	મુલુંડ	સી.એ. રીથીક નીતીન લોડાયા	સુજાપુર	૨૬
	મુલુંડ	સી.એ. રાધિકા કૌશિક જોષી	ભુજ	--
૧૯.૦૪.૨૦૨૬	થાણા	રોનક દિપેન વિક્રમ	મોટી ખાખર	-
	ઘાટકોપર	રીદ્ધી હરીશ લાપસીયા	નલીયા	૩૧
૧૯.૦૪.૨૦૨૬	મુંબઈ	ઉર્વેશ પ્રતાપ કતીરા	નેત્રા	-
	મુલુંડ	ચાંદની અતુલ મેઘજી છેડા	નલીયા	૨૮
૧૯.૦૪.૨૦૨૬	નૈરોબી	નીલ દિલીપ પ્રેમચંદ સાવલા	પડાણા	૩૧
	ડોંબિવલી	ફોરમ અરવિંદ બાબુલાલ ધરમશી	ગોરખડી	૨૫
૧૯.૦૪.૨૦૨૬	ગોરેગાંવ	સિદ્ધાર્થ નિકુંજ મણીલાલ ડાઘા	દલતુંગી	૩૦
	કોપરખૈરને	જગદીપ હરપાલ સલીન્દર લોટ્ય	કોપરખૈરને	૨૮

૧૯.૦૪.૨૦૨૬	વાશી	નીલ દિપક કુંવરજી ધરમશી	કોઠારા	૨૯
	ખારઘર	જહાનવી અરુણ દિનકર કદમ	કુડાવલે	૨૮
૧૯.૦૪.૨૦૨૬	મઝગાંવ	પ્રિયમ સંપતરાજ હિમતમલજી જૈન	તકતગઢ	૨૭
	મુલુંડ	શ્રીયા કલ્પેશ નવીનચંદ્ર મોમાયા	વરાડિયા	૨૫
૧૯.૦૪.૨૦૨૬	મુલુંડ	ઉર્વેશ પ્રતાપભાઈ મથુરાદાસ કતીરા	નેત્રા	૨૯
	મુલુંડ	ચાંદની અતુલ મેઘજી છેડા	નલિયા	૨૭
૨૦.૦૪.૨૦૨૬	થાણે	રોનક દીપેન જેઠાલાલ વીકમ	મોટી ખાખર	૩૦
	ઘાટકોપર	રિદ્ધિ હરીશ મહેન્દ્ર લાપસીયા (શાહ)	નલિયા	૩૦
૨૧.૦૪.૨૦૨૬	મુલુંડ	જુગલ કિરીટ પુનશી વોરા	રંગપુર	૩૯
	થાણે	ઈશા સુરેશ લક્ષ્મીદાસ ઠક્કર(રવાસિયા)	સાંધવ	૩૬
૨૨.૦૪.૨૦૨૬	ભાંડુપ	પ્રતિક મધુકર ભવાનજી લોડાયા	સાંધવ	૩૫
	ઘાટકોપર	રિદ્ધિ લાલુભા મેઘુભા જાડેજા	પુનડી	૩૩
૨૩.૦૪.૨૦૨૬	ડોંબિવલી	શિવમ ચેતન શાંતિલાલ મોમાયા	નલિયા	૩૦
	બોરીવલી	પ્રાજકતા મોહન લક્ષ્મણ અધતરાવ	રત્નાગીરી	૩૦
૨૭.૦૪.૨૦૨૬	મુલુંડ	સેતુ દીપેન ટોકરશી ગાલા	ફરાદી	૪૦
	થાણે	ઉર્વી હિરેન ખીમજી મૈશેરી	મોટી સિંઘોડી	૩૬

જ્ઞાતિ લગ્ન

૦૨.૦૨.૨૦૨૬	ડોંબિવલી	તરન નવીનભાઈ રાયશી સામંત મૈશેરી	બાંઢીયા	૩૦
	ડોંબિવલી	શિવાની રાજેશભાઈ ભવાનજી ગોસર	બારોઈ	૨૯
૧૨.૦૨.૨૦૨૬	ડોંબિવલી	અંકિત પ્રવીણ લોડાયા	તેરા	૩૨
	-	કિંજલ વિજય ધરમશી	સાંયરા	૨૮

આંતરજ્ઞાતિ લગ્ન

૦૬.૦૨.૨૦૨૬	થાણે	વૈભવ યશવંત નારાયણ કોયનાડે	દેવગઢ	૨૮
	મુલુંડ	મેઘાવી ચેતન રાજન મોતા	કુઆપધર	૨૮
૧૪.૦૨.૨૦૨૬	CA USA	નિશ્ચય ચેતન જયચંદ નાગડા	નલિયા	૩૦
	USA	યશવી અતુલ સેવંતીલાલ કોઠારી	કાંદિવલી	૨૭
૦૬.૦૪.૨૦૨૬	કોચીન	સી.એ. દિપક શીવપ્રસાદ કે.	કન્નૂર	--
	કોચીન	સી.એ. પૂજા ગીરીશ મુલચંદ મોમાયા	વરાડીયા	૨૯

અંતરજ્ઞાતિ લગ્ન છુટા

૨૨.૦૮.૨૦૨૫	ડોંબિવલી	દિમ્પેશ જગદીશ જેતશી લોડાયા	મોટી ખાવડી	૩૧
	ઐરોલી	શ્વેતા જાગૃતિ પંચાલ	ઐરોલી	૩૧
૨૮.૦૧.૨૦૨૬	કલીકટ	યશ મયુર હીરજી દંડ	મંજલ રેલડીયા	૩૦
	કલીકટ	જીનલ અતુલ કોઠારી	ભુજ	૩૧

મરણ

૦૨.૦૪.૨૦૨૬	વડાલા	ધનબાઈ પ્રેમજી લોડાયા	મોટી સિંધોડી	૯૨
૧૯.૦૪.૨૦૨૬	ડોંબિવલી	કસ્તુરીબાઈ ડુંગરશી ખોના	નલીયા	૮૯
૨૦.૦૪.૨૦૨૬	અગાસન(દીવા)	રમેશ દામજી વેરશી લોડાયા (બાબુભાઈ, ગિરનીવાળા)	સુથરી	૭૬
૨૧.૦૪.૨૦૨૬	કોપરખૈરને(વાશી)	અશોક શીવજી ધરમશી	રંગપુર	૬૮
૨૪.૦૪.૨૦૨૬	હૈદ્રાબાદ	વિજય પદમશી મોતા	વારાપધર	૬૮
૨૫.૦૪.૨૦૨૬	મુલુંડ	જેવરબાઈ કુંવરજી (રમેશ) મેઘજી મોતા	રાપર ગઢવારી	૭૯
૨૫.૦૪.૨૦૨૬	ડોંબિવલી	કલ્પના યતીન ધનજી મૈશેરી	સાંધાણ	૬૩
૨૬.૦૪.૨૦૨૬	ખર્ડી (શહાપૂર)	દિલીપ વેલજી નાગડા	રંગપૂર	૬૬
૨૬.૦૪.૨૦૨૬	ન્યુજર્સી(યુએસએ) પરેલ	જયંત હીરજી વાલજી લાલકા	સુજાપર	૭૨
૨૭.૦૪.૨૦૨૬	મસ્જીદબંદર	હીરાચંદભાઈ કુંવરજી હંસરાજ કુરૂવા	ગોધરા	૭૯
૨૮.૦૪.૨૦૨૬	સાંતાક્રુઝ	ભારતી ધીરેન્દ્ર લોડાયા	કોઠારા	૬૯
૨૯.૦૪.૨૦૨૬	બેંગલોર	ડાહ્યાલાલ જીવરાજ મોમાયા	મોટી સીંધોડી	૭૨
૦૧.૦૫.૨૦૨૬	મુલુંડ	લક્ષ્મીબેન વિશનજી લાલજી સોની	સુથરી	૭૩
૦૨.૦૫.૨૦૨૬	ઈંદોર	વસંત રાયચંદભાઈ ખોના	સાંધવ	૬૬
૦૩.૦૫.૨૦૨૬	ગાંધીધામ	કુસુમબેન ચાંપશી ખોના	વારાપધર	૬૮

નવા/બદલાયેલા સરનામા/ફોન

(પુરૂં નામ અને નવું સરનામું મોકલવાની સાથે જુનું રદ કરવાનું સરનામું અવશ્ય જણાવવું)

Shri Pratap Laxmichand Nagda (PS-878)
1301, Purna Rajeshwari, Plot No. 2,
M.G. Road, Ghatkopar (East),
MH - 400 077. M. : 98203 81321.

Smt Nalini Kantilal Shah(Lodaya) (PS-346)
404, Crescent Bay Tower 3,
Jerbai Wadia Road, Parel Bhoiwada,
Parel, MH - 400 012.
M.: 97696 44070.

Shri Prashant Dilip Lodaya (PS-7481)
102, Hemadri Residency,
Opp. Suguna Hospital,
Dr. Rajkumar Road, Rajajinagar,
Bangalore, KR - 560 010.
M. : 87225 22100.

હવેથી **kdoaddress@gmail.com** ઉપર મોકલવા વિનંતી છે.

ગુરુ વંદન

- **Shilpa Ajani** (B.com, DG, FGA (Lon), FFIG)

શું તમે જાણો છો કે ફક્ત એક ગુરુ વંદન પૂર્ણ ભક્તિથી કરવાથી, વ્યક્તિ ૮૮૦૦૦ 'દાનશાળાઓ' બનાવવા જેટલું પૂણ્ય એકઠું કરે છે? ગુરુ વંદન એ ગુરુ ઉપાસનાનો જ એક ભાગ છે, જે જૈન શ્રાવકનું બીજું મુખ્ય દૈનિક કર્તવ્ય છે.

ગુરુ ઉપાસનાનું પ્રથમ અને મુખ્ય પગલું, વંદન, ફક્ત એક સામાજિક-ધાર્મિક વિધિ નથી, પરંતુ તેમાં મહાન વૈજ્ઞાનિક તથ્ય સમાયેલું છે અને તે સંપૂર્ણ સમજણ અને સાચી શ્રદ્ધા સાથે કરવું જોઈએ. શ્રાવક ગુરુના અવગ્રહમાં પ્રવેશ કરે છે (ગુરુથી ૩.૫ ફૂટના અંતરે છે), તેમના પગને સ્પર્શ કરે છે અને તેમનો હાથ પોતાના માથા પર લઈ જાય છે. ગુરુનું શરીર સતત જ્ઞાન અને આત્મસંયમથી ભરેલા કિરણોનો ધોધ વહાવે છે. 'વંદન' દરમિયાન આ કિરણો તરત જ શિષ્યના શરીરમાં પ્રવેશ કરે છે. વળી, જ્યારે આપણે પંચાંગ (બે હાથ, બે પગ અને માથા વડે) વંદન કરીએ છીએ, ત્યારે આ પ્રવૃત્તિ પોતે જ ચોક્કસ ગ્રંથીઓ ઉપર એક દાબ ઉપજાવતી હોય છે, જેના પરિણામે ચોક્કસ પદાર્થોનો સ્રાવ થાય છે, જે ગર્વને નિયંત્રિત કરી; નમ્રતા લાવે છે.

ગુરુને નમન કરવાથી વ્યક્તિ નીચ ગોત્ર કર્મનો નાશ કરી ઉચ્ચ ગોત્ર કર્મનો સંચય કરે છે. કૃષ્ણ મહારાજાએ ૧૮,૦૦૦ સાધુઓની પૂજા કરીને તીર્થંકર નામકર્મ સંચિત કર્યું, ક્ષાયિક સમ્યક્ત્વ પ્રગટાવ્યું અને ૭મા નરકને બદલે ત્રીજા નરકમાં પુનર્જન્મ પામ્યા.

ગુરુ વંદનનું મહત્વ નમ્રતા કેળવવા તથા અહંકારને ઓગાળીને સાચા આચરણના માર્ગમાં પોતાને જોડવામાં રહેલું છે. ગુરુ વંદન શ્રદ્ધાને આંતરિક શુદ્ધિકરણમાં પરિવર્તિત કરે છે, ત્યારે ગુરુ ઉપાસના સ્થિર જ્યોત પાસે બેસવા જેવું છે, જેનાથી

- ધીમે ધીમે, તમારું પોતાનું ડગમગતું મન સ્થિર બને છે, જ્ઞાન; જીવનના અનુભવમાં ફેરવાય છે અને દુન્યવી અરાજકતા તમારા ઉપરનો પોતાનો કબજો ગુમાવે છે.

સદ્‌ગુરુની આ સતત નિકટતા અને માર્ગદર્શન જ એક સામાન્ય જીવનને આધ્યાત્મિક રીતે જાગૃત બનાવે છે.

આ પછી, આપણે ગુરુ ઉપાસનાના આગળના પગલાંઓની ચર્ચા કરીશું:

- તેમના પ્રવચનો સાંભળવા,
- જૈન શાસનની મર્યાદામાં રહીને તેમની સેવા કરવી,
- શંકાઓને સ્પષ્ટ કરવા માટે માર્ગદર્શન મેળવવું.

વરિષ્ઠ નાગરિકો માટે નિઃશુલ્ક મહાબળેશ્વર સહેલ

લિજ્જત પાપડના સૌથી મોટા નિકાસકાર પોપટરાજા સન્સ તરફથી લાખાબાવળ-જામનગરના પ્રભાદેવી નિવાસી મા. શ્રી ચુનીલાલભાઈ પોપટલાલ ગુટકા અને રંજનબેન ચુનીલાલ ગુટકાના આત્મશ્રેયાર્થે સાધર્મિક ભક્તિ તરીકે ૬૫થી વધુ વયના વરિષ્ઠ નાગરિકો માટે ૩ રાત્રી/૪ દિવસ મહાબળેશ્વર યાત્રાનું નિઃશુલ્ક આયોજન છે. યાત્રિકોને બસ, હોટેલ નિવાસ, ફૂડ તથા સાઈડ સીઈંગ કરાવવામાં આવશે.

આ સેવા નોંધણી માટે ઓછામાં ઓછી બે વ્યક્તિઓના રજીસ્ટ્રેશન જરૂરી છે.

આ સહેલ દેશ પરદેશના કોઈપણ વ્યક્તિ જોડાઈ શકે છે. સહેલ કાર્યક્રમ ૩૧.૧૨.૨૦૨૬ સુધીના ગાળા માટે બે જણ માટે છે.

રજીસ્ટેશન, નામ નોંધણી અને અન્ય વિગતો માટે જૈન રત્ન શ્રીમતી કુમુદ હિતેશ ચુનીલાલ પોપટલાલ ગુટકાનો મો.: ૯૮૬૭૯૭૭૪૪૨ પર સંપર્ક કરવો.

***

Life Power

Joy: The Emotion That Lifts and Connects

Alpa Dharamshi (Multilingual Counsellor) - **M.: 9945365319**
Pehechaan - A Mission To Help Identify Yourself.

Joy is more than happiness. Happiness often depends on circumstances, while joy is deeper and more resilient. Psychologists describe joy as a state of well-being that can exist even alongside struggle. It is the feeling of being fully alive, present, and connected.

Unlike pleasure, which is tied to the senses and fades quickly, joy has staying power. It comes from meaning, relationships, and moments of alignment between who we are and what we value. As researcher Brené Brown puts it, "Joy comes to us in ordinary moments. We risk missing out when we get too busy chasing down the extraordinary."

What joy does to us

Joy changes the body. It relaxes tension, boosts immune function, and releases dopamine and serotonin. It also changes the mind. Barbara Fredrickson's "broaden-and-build" theory shows that positive emotions like joy expand our attention and help us build lasting resources. In her words, "Joy sparks the urge to play, interest sparks the urge to explore... and each of these positive emotions broadens an individual's momentary mindset."

Joy is social. We rarely feel deep joy alone. Shared laughter, celebrations, and small acts of kindness amplify it. The poet Rumi captured this: "When you do things from your soul, you feel a river moving in you, a joy." That river moves outward. Joy wants to be witnessed.

Why joy feels vulnerable

Joy can feel risky because it reminds us of what we could lose. Brown calls this "foreboding joy," the urge to dress-rehearse tragedy in our happiest moments. The antidote is gratitude. Practicing gratitude in the moment trains us to stay with joy instead of bracing for loss. As she says, "It's not joy that makes us grateful, it's gratitude that makes us joyful."

Cultivating joy

You cannot force joy, but you can make room for it. Three things help:

1. *Presence*: Joy lives in now, not in "when I finally..."

2. *Connection*: Relationships are joy's native habitat. C.S. Lewis wrote, "Friendship is born at that moment when one person says to another: 'What! You too? I thought I was the only one.'"

3. *Purpose*: Doing work that matters, even quietly, fuels joy. As Khalil Gibran noted, "Work is love made visible."

Joy is not the absence of pain. It is the presence of meaning. Victor Frankl, writing from a concentration camp, observed: "Those who have a 'why' to live can bear with almost any 'how'." Joy often coexists with hardship, acting as proof that beauty and value persist.

Joy is expansive, embodied, and shared. It asks for attention and gratitude, not perfection. And as Mary Oliver reminds us, "Joy is not made to be a crumb."

Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960 and Model Bye-laws

CA Hitesh Dharamshi Mob.: 98213 11796
HDHARAMSHI@GMAIL.COM

Here is a practical guide (aligned with Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960 and Model Bye-laws) for transfer of flat in a Mumbai Suburban Co-operative Housing Society (CHS):

Types of Transfers

1. Sale / Transfer for consideration
2. Gift / Family transfer
3. Nomination-based transfer (on death)
4. Transmission (legal heir)

(Procedure differs slightly in death cases; below is standard sale transfer)

PROCEDURE FOR FLAT TRANSFER IN CO-OPERATIVE HOUSING SOCIETY (CHS)

Step-wise process:

1. **Intimation to Society :** Seller (Transferor) gives written notice of intention to transfer shares/interest.

2. **Submission of Transfer Application** Prescribed forms submitted (Transferor + Transferee)

3. **Documentation & Fee Payment** All required documents + statutory charges submitted

4. **Society Verification**

- Managing Committee verifies:
- Dues clearance
- Eligibility of buyer
- Compliance with bye-laws

5. **Committee Approval** Resolution passed in Managing Committee meeting

6. **Entry in Society Records**

- Share certificate endorsed in buyer's name
- Transfer recorded in:
- I-Register (Membership)
- Share Register

7. **Issue of New Share Certificate** Within **1 month** of approval (as per bye-laws)

3. **DOCUMENTS REQUIRED**

From Seller (Transferor):

Notice of intention to transfer.

Application for transfer (Form as per Bye-laws)

Copy of Share Certificate

Agreement for Sale (registered)

Stamp Duty & Registration proof

No Dues Certificate from Society

Undertaking for liabilities (if any)

From Buyer (Transferee) :

Membership application (prescribed form)

KYC documents:

- PAN Card
- Aadhaar / Passport

Passport size photographs

Undertaking to comply with bye-laws Nomination form (if not given)

Transfer Deed / Agreement

Stamp Duty Paid Receipt

Registration Receipt (Sub-Registrar)

NOC (if required from authorities like bank)

4. **CHARGES FOR FLAT TRANSFER (AS PER MAHARASHTRA LAW)**

Charges are **strictly regulated** under Model Bye-laws and Government directives:

Particulars	Amount
Transfer Fee	500
Entrance Fee	100
Share Transfer Premium	Max 25,000 (as per Govt. limit)
Share Value	As per face value (e.g. 50 per share)
Stamp Duty	As per Maharashtra Stamp Act
Registration Charges	As per Registration Act

Family Transfer/Gift	**Death Case (Nominee)**
Premium often **not applicable**	No transfer premium
Only transfer fee 500 + entrance fee	Based on nomination / succession

Important Legal Restriction:

· Society **cannot charge more than 25,000 as premium** (Circular issued under Section 79A of MCS Act)

5. **STAMP DUTY & REGISTRATION (MAHARASHTRA)**

· Governed by **Maharashtra Stamp Act, 1958**

· Stamp Duty in **MUMBAI**

- **Male Buyers:** 6% (5% Stamp Duty + 1% Metro Cess).
- **Female Buyers:** 5% (4% Stamp Duty + 1% Metro Cess).
- **Joint Ownership (Male + Female):** Usually 6.5%.

· Registration Charges:

- **1% of value (max 30,000)**

6. **TAX & COMPLIANCE POINTS (CA PERSPECTIVE)**

A. **TDS Applicability (Sec 194-IA)** Applicable if property value > 50 lakhs . TDS @ 1% by buyer

B. Capital Gains (Seller)

LTCG / STCG depending on holding period

Indexation benefit available for LTCG if person is Resident Indian.

C. **GST Not applicable** on resale of completed flats.

7. **KEY COMPLIANCE CHECKS (VERY IMPORTANT) Society cannot:**

· Refuse transfer without valid reason

· Delay beyond reasonable time

· Demand donation / excess premium

Transfer must be completed within:

- Society decision: within 3 months
- Share certificate issue: within 1 month after approval

8. **PRACTICAL NOTES (Always verify)**

- Society dues clearance
- Conveyance status of society
- **Pending litigation (if any)**
- **Agreement value ≥ Ready Reckoner (to avoid stamp issues)**
- **Loan NOC (if property mortgaged)**

Essential Forms and Documents Required for transfer :

Notice of Transfer (Appendix 20(1))

· Written notice of intention to transfer shares and interest (seller).

Consent of Transferee (Appendix 20(2))

· Consent letter from the buyer to accept the transfer.

Application for Transfer (Appendix 21)

· Joint application by the transferor and transferee.

Membership Application (Appendix 23)

· Application for membership by the proposed transferee (buyer).

Undertaking (Appendix 4)

· Undertaking regarding the use of the flat. On A Hundred Rupees STAMP PAPER.

Resignation Letter (Appendix 13)

· Seller's resignation from the society.

Nomination Form

· (Form 14)New nomination form by the buyer. Form of nomination to be furnished in triplicate.

· **Appendix - 18 [Under the Bye-law No. 34] FORM OF INDEMNITY BOND**

To be given on Stamp paper of Rs. 200 or to be affixed with adhesive stamps of the same denomination. (To be given where there are more nominees than one).

· **Appendix - 19 [Under the Bye-law No. 35] FORM OF INDEMNITY BOND**

To be given on Stamp paper of Rs. 200 or on a paper affixed with adhesive stamps of the same denomination. (To be given where there is no nomination)

Appendix No. 25(1) [Under the Bye-laws No. 38(e)(xi)]

· A Form of undertaking about the registration of the transfer of flat under Section 269 AB of the Income Tax Act. On A Hundred Rupees STAMP PAPER. This undertaking is not necessary where the transfer is between two relatives, as defined in Section 2(41) of the Income-Tax Act, or if the consideration for the transfer is Rs. 75,00,000/- or less.

Appendix No. 25(2) [Under the Bye-laws No. 19(a)(iv)and (vii)]

· A Form of undertaking about the registration of the acquisition of a flat under section 269 AB of the Income Tax Act. (To be given by a person seeking direct admission to the membership of the Society). On A Hundred Rupees STAMP PAPER. This undertaking is not necessary where the transfer is between two relatives, as defined in Section 2(41) of the Income-Tax Act, or if the consideration for the transfer is Rs. 75,00,000/- or less.

· Appendix No. 26 [Under the Bye-laws No. 40] : A Form of intimation by the society to the transferee about exercise of rights of membership by him. On A Hundred Rupees STAMP PAPER.

LEGAL REFERENCES

Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960 – Section 29, 30

Maharashtra Co-operative Societies Rules, 1961

Model Bye-laws of CHS (2014 & amendments) – Bye-law No. 38 to 40

Govt Circular under Section 79A – Transfer Premium Limit 25,000

Maharashtra Stamp Act, 1958

Key Legal References

Section 29 & 30 – Membership & transfer

Bye-laws 38–40 – Transfer procedure

Govt Circular u/s 79A – Premium limit

You are Saving Regularly... So Why Does It Still Feel Like You're Not Moving Ahead?

Diipesh Daghha – Varadia (Bhandup), Mob.: 99 1562 1562
MBA (Fin), QPFP, Founder – GrowthQuest
www.growthquest.in, diipeshdaghha@gmail.com

A young professional recently shared something that struck a chord. He said, "I save every month. I invest in SIPs, have a few fixed deposits, and some insurance policies. But honestly, I don't feel like I'm getting anywhere."

On the surface, everything seemed perfectly in place — regular savings, disciplined investing, and no reckless spending. Yet, the feeling of progress was missing. If this sounds familiar, you're not alone.

Many individuals today are doing the right things, but still feel financially stuck. The reason often lies not in the lack of effort, but in the lack of direction.

Saving money, by itself, does not guarantee wealth creation. It is only the starting point. Imagine walking for hours on a road without knowing where it leads. You are putting in the effort, but not necessarily moving closer to your destination. The same happens when money is saved without a clear purpose.

Over time, most people tend to accumulate multiple financial products. A SIP may have been started on a friend's suggestion, a fixed deposit opened for safety, and an insurance policy taken for tax benefits. Each decision, in isolation, may appear sensible. But together, they often lack alignment.

As a result, your savings get scattered across different avenues without working towards a defined outcome. This is why, despite consistent saving, the sense of meaningful progress remains absent.

Real financial progress is not about how many investments you hold. It is about how well those investments are connected to your life goals. Whether it is planning for your child's education, preparing for retirement, or saving for a future home, each goal needs a clear strategy and a defined time horizon.

When your investments are aligned with specific goals, something changes. Every contribution starts to feel purposeful. You can measure progress, track milestones, and gain confidence in your journey. The uncertainty begins to fade.

The shift required is simple, yet powerful. Move from saving randomly to investing with a purpose. Instead of asking, "Where should I invest?", start asking, "What am I investing for?" This one question brings clarity and direction to your financial decisions.

This weekend spend some time to review your existing investments. Try to map each one to a goal. If you find gaps or overlaps, consider it an opportunity to bring structure and purpose to your finances.

Because in the end, financial progress is not about doing more. It is about doing the right things, in the right direction, consistently over time.

Stock Market

Two most basic trend structures

Praful Umarshi Chheda-Suthri (Masjid Bunder)
B.com (Hons) D.B.M ICWA (f)
Mob.: 98691 95651, chhedaprafull@hotmail.com

In stock charts, these are the two most basic trend structures used in price action:

1. Higher Top + Higher Bottom (Uptrend)

This means the stock is in a bullish trend.

Higher Top (HT) = each new peak is above the previous peak

Higher Bottom (HB) = each new dip is above the previous dip

Structure: Price rises, Pulls back, but not too much, Then rises above previous high

Repeats

Example: First high = 100, Pullback low = 90, Next high = 110 (higher top)

Next low = 98 (higher bottom), Next high = 120 (higher top)

This shows: Buyers are strong, Demand is increasing, Trend is upward

Meaning: Bullish / Accumulation / Buy on dips

2. Lower Top + Lower Bottom (Downtrend)

This means the stock is in a bearish trend.

Lower Top (LT) = each rally peak is lower than previous peak

Lower Bottom (LB) = each fall goes below previous low

Structure: Price falls, Pulls up slightly, Fails to cross previous high, Falls again below previous low

Example: First high = 100,Fall low = 90,Next high = 96 (lower top),Next low = 84 (lower bottom), Next high = 90 (lower top)

This shows:

Sellers are strong, Supply is increasing, Trend is downward

Meaning: Bearish / Distribution / Sell on rise

Simple Interpretation Table

Structure	Meaning	Trend	Action
Higher Top + Higher Bottom	Buyers stronger	Uptrend	Buy on dips
Lower Top + Lower Bottom	Sellers stronger	Downtrend	Sell on rise

Practical Use in Charts

Bullish Chart (HT-HB)

Look for: Swing highs moving upward, Swing lows also moving upward, Good for trend-following buy trades

This confirms: Strength, Momentum, Institutional or any other buying possible

Bearish Chart (LT-LB)

Look for: Swing highs declining, Swing lows declining, Good for short / exit / avoid longs

This confirms: Weakness, Supply pressure, Distribution possible, Trend Change Signal

Very important:

A trend changes when this structure breaks.

Uptrend weakens when: Higher Bottom breaks, Then price makes Lower Top

This may signal reversal from bullish to bearish.

Downtrend weakens when: Lower Top

breaks upward

Then price makes Higher Bottom

This may signal reversal from bearish to bullish.

Easy Memory Trick, HT + HB = Healthy Bull, LT + LB = Weak Bear

or simply:

Rising peaks + rising bottoms = Uptrend

Falling peaks + falling bottoms = Downtrend

Why it matters

This is the foundation of:

Dow Theory

Price Action

Trend Trading

Breakout analysis & other methods

કલા-કસબ અને કલરનો અનોખો સમન્વય

Sarees
Matunga (E)

Kasab-Zik Kasab-Pita-Butkasab
Chaniacholi-Sarees-Borders
Gharchola-Bandhni-Patola

Behind Arora Theatre, Ph.: 022-2404 3995 / 83692 52836
Follow us on instagram @jyotisaree (SUNDAY CLOSED)

What is Mudra Therapy?

Health on Your Fingertips

In today's fast-moving life, we often search for health and peace outside, forgetting that the power to heal lies within us. Mudra Therapy gently reminds us of this truth that our hands hold the key to our well-being.

Mudra Therapy is an ancient healing practice where simple hand gestures are used to balance the body's internal energy. Each finger represents one of the five tatvas prithvi, jal, agni, vayu, and aakash. When these tatvas are in harmony, the body functions smoothly; when they are imbalanced, discomfort and illness may arise.

Through specific hand positions, we balance these tatvas. This simple practice supports physical health, calms the mind, and brings emotional stability.

The beauty of mudra therapy lies in its simplicity. It can be practiced anywhere, while sitting, during meditation, walking or even in daily routine. No equipment, no expense-just awareness and consistency.

Mudra Therapy truly places health on your fingertips-a gentle yet powerful reminder that healing is always within our reach.

- Dimple Prashant Lodaya-(Mudra Therapist)
Kothara (Bangalore), M. 87225 22100

વિશેષ નોંધ : પ્રકાશ સમીક્ષામાં પ્રકાશિત થતા દરેક પ્રકારના લેખ અને મંતવ્યોમાં વ્યક્ત વિચારો જે તે લેખકના છે. પ્રકાશ સમીક્ષાનું તંત્રી મંડળ તે વિચારો સાથે સહમત છે તેમ માનવું નહીં. **– તંત્રી મંડળ**

Kuber Bhandar

Centralisation – ease the records management process

CA Jatin Jaichand Lodaya, Naliya (Chembur)
Cofounding Partner of FinaLiteY LLP - Mumbai
jatinlodaya@gmail.com | 9820791226

Aim of this article is to provide a way of managing (physically) important personal records at a central place and highlight the fact that the entire family should be aware of the same at all points of time. It is usually found common in many house-hold that the awareness / custody of financial / non-financial records is managed by a single person and the entire family depending on that person.

Aim is to provide food for thought so as to mitigate the anxiety levels, usually which can get escalated during stressful times (financial stress, health challenges, untimely demise of a family member). It will assist the family members to manage personal finance matters / financial & non-financial records with relative ease.

A representative list of documents, records that should be kept together, centrally with awareness across the family.

Permanent nature

PAN, AADHAAR, Voter ID, Ration card, Driving licence, Passport – unless required to possess on person (e.g., DL)

Maintain a photocopy of the above docs as the same will be required periodically for KYC purposes.

Succession planning

Nomination (bank account, investments, insurance, property), will, trust, power of attorney, gift deed, birth/death/marriage certificates.

Employment / business

Employment contract, employee number (ID copy), contact details of few close colleagues (including those in HR), details of employer's provident fund, details of any group insurance coverage, start date of employment (useful for gratuity claim). In case of business the partnership deed.

Bank accounts

Cheque books, passbooks, any unused / least used credit cards, debit cards, safe locker key.

Insurance

Original insurance policies – life, medical, vehicle, property, personal effects.

Investments

Demat slips (they are like cheque book), physical receipts (e.g., FDRs), passbooks / statements (e.g., SSS like PPF, NPS, SCSS, etc.).

Ownership

Property papers – ownership, nomination, rental agreement, registration, payment of duties & taxes; 7x12 land revenue records; Inheritance records; RC (vehicle).

Ideally store all of the above at a central & safe place (say in one container). It will also help to grab the same in case of emergency. Keep family members informed and ensure that each family member is financially literate. Awareness is important, irrespective of who will need to act upon in case of need.

Dynamic and periodic statements / trackers such as Bank statements, insurance premium receipts, insurance start date (very relevant if you intend to port in future), investment statements (e.g., CAS, capital gains statement), ITRs along with assessment status, utility bills, rental & maintenance bills, AMC contracts, are expected to be filed & tagged appropriately. The location of these documents should be known to family members and also accessible with reasonable ease.

Do refer to my related articles published in Prakash Samiksha dated 20 March 2025 and 5 June 2025.

Greetings to all for the new financial year. Take care of your health and stay in a responsible and accountable manner.

Stay Healthy

DRY EYES

Dr. Jayantilal P. Khona (LECH)-Jakhau (Mulund)
Mob. : 8779985316

Nature have provided tears in eyes for making and keeping eyes MOIST, WET, CLEANING DUST & INFECTION,BRIGHT, CLEAR, COMFORTABLE VISION.

Dry eyes occurs when your eyes do not produce enough quality of tears or tears evaporate too quickly CAUSING ITCHING, FEELS TO RUB, BURNING, STINGING, GRITTNESS SENSATION, HEAVINESS, PAIN & REDNESS, STICKY DISCHARGE, BLUR VISION, TIREDNESS OF EYES.

Temporary or and permanent situational causes may be.

DUST, DRY AIR, WIND, ATMOSPHERE, SEASON, AIR CONDITION EVAPORATE TEARS QUICKLY.

LONG TIME USE OF CONTACT LENS.

CONSTANT USE OF COMPUTER, MOBILE, VIDEO, T.V, MAKE BLINKING LESS

SKIN DISEASE IN & AROUND EYE LIDS.IMMUNE CONNECTED DISEASES LIKE S'JOGREN, ARTHRITIS, THYROID, LUPUS, AFFECTING TEAR MAKING GLANDS & CAUSING INFLAMMATION

FOR 3 TO 6 MONTHS OR MORE AFTER LASIK SURGERY

USE OF ANTI COLD, ANTI ALLERGIC, CERTAIN BLOOD PRESSURE REDUCING DRUGS.

Can be diagnosed with schiomer test by eye doctor

TREATMENT: Lubricating artificial tear drops, Life style changes, use of humidifier, less screen time, gap of 20 mins. Hydration, use of sun glasses, warm compression, to prevent potential vision loss.

❖ MAHAVIR - MATUNGA ❖ MAHAVIR - MATUNGA ❖ MAHAVIR - MATUNGA ❖ MAHAVIR - MATUNGA ❖

। પારસી ભરત અને બટકસબની સાડીઓ તૈયાર તેમજ ઓર્ડરથી । સાચી જરીની સાડીઓ બોર્ડર । જુના સાચા ઘરચોળા । કસબના ચણીયા-ચોલી બજારથી વધારે ભાવથી વેંચવા મહાવીર-માટુંગા લઈ આવો, તરત જ ફાઈનલ.

શ્રી મહાવીર એમ્બ્રોયડરી
રાજ નિકેતન બિલ્ડીંગ HDFC ની બાજુમાં, ફુલ ગલ્લીની સામે,
માટુંગા સે.રે. ૮૬૫૨૨ ૩૯૫૩૭ / ૯૮૩૩૯ ૧૬૫૧૦ સોમવારે બંધ

હાર્દિક અભિનંદન

કરણ દેવેન શાહ (શિયાલ)

United States Air Force માં

2nd Lieutenant-Pilot

સાહસ અને પરિશ્રમ દ્વારા
સફળતાના શીખરો સર કરનારા
શિયાલ પરિવારના તેજસ્વી સંતાનને
ખૂબ ખૂબ અભિનંદન સહ
હાર્દિક શુભકાનાઓ

અતિ આનંદ અને ગર્વ સાથે જણાવવાનું કે કુળદેવી અને ઈશ્વરની કૃપાથી ચેતના અને દેવેન શાહના લાડલા પુત્ર તેમજ માતુશ્રી ગીતાબેન લહેરચંદ શાહ (શિયાલ) અને માતુશ્રી સ્વ. ગંગાબેન કેશવજી લોડાયાના પૌત્ર કરણ દેવેન શાહ **United States Air Force** માં **2nd Lieutenant-Pilot** તરીકે જોડાઈ રહ્યા છે, ત્યારે તેમને હૃદયપૂર્વક શુભેચ્છાઓ.

તેમના પરદાદા સ્વ. શ્રી હીરજી હંસરાજ શિયાલ ભારતની આઝાદીની ચળવળ દરમિયાન મહાત્મા ગાંધીજીના નજીકના સહયોગી રહ્યા હતા અને એમણે જેલવાસ પણ ભોગવ્યો હતો. કરણના પિતાને સ્કાઉટિંગ માટે રાષ્ટ્રપતિ પુરસ્કાર **(President Scout/Eagle Scout)** એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો - એથી દેશભક્તિ તેમની રગોમાં વહે છે. દેશભક્તિના પારિવારીક સંસ્કારોને કરણે આગળ ધપાવ્યા છે. કરણ જે દેશમાં જન્મ્યા છે, તેની સેવા માટે પ્રતિબદ્ધ છે, આ તેમની દેશપ્રેમ અને સમર્પણની સાબિતી છે.

તેમની આ ગૌરવપૂર્ણ સિદ્ધિ બદલ અમે તેમને હાર્દિક અભિનંદન પાઠવીએ છીએ અને તેમની દેશ સેવાની ભાવનાને સલામ કરીએ છીએ. અમે તેમના પર ખૂબ ગર્વ અનુભવીએ છીએ અને તેમના ઉજ્જવળ ભવિષ્ય માટે શુભેચ્છાઓ પાઠવીએ છીએ. આકાશને આંબતી સફળતા પ્રાપ્ત કરનાર કરણને ભવિષ્યના સુવર્ણમય કાર્યકાળની શુભેચ્છાઓ સહ સફળ કાર્યકાળ ઈચ્છીએ છીએ.

ચેતના, દેવેન, કૃષ્ણા, દાદા, દાદી, નાના, નાની અને
આપના સ્નેહી સ્વજનશ્રીઓ, પરિવાર તથા મિત્રો તરફથી હાર્દિક શુભેચ્છાઓ

CDO Prakash Samiksha R.N.I. No. MAHBIL/2020/79181 **Date of Publication : 5th & 20th of every month**
Postal Reg. No. MCN / 322 / 2024-2026 WPP Licence No. MR/Tech/WPP-352/North/2024-26
Posting : 8 / 9 & 23 / 24 of every month Posted at Mumbai Patrika Channel Sorting Office, Mumbai - 400 001

શ્રી નારાણજી શીવજી દંડ પરિવાર તેરા (કચ્છ) પરિવારનું ગૌરવ

અભિનંદન

અભિનંદન

નામ : **મીત રાહુલ દંડ**
જન્મ તારીખ : ૧૦-૧૨-૧૯૯૮
અભ્યાસ : MBBS-Pursuing MS in Gen. Surgery- Final Year
પિતા : રાહુલ પ્રતાપ દંડ (Self Employed)
માતા : હેતલ રાહુલ દંડ (Housewife)
દાદા : પ્રતાપ નારાણજી દંડ
દાદી : મીરા પ્રતાપ દંડ
નાના : રાયચંદ લખમશી લોડાયા
નાની : નયના રાયચંદ લોડાયા

નામ : **જીત રાહુલ દંડ**
જન્મ તારીખ : ૦૪-૧૧-૨૦૦૦
અભ્યાસ : M.Tech.-Pursuing PhD- IIT @ Mumbai.
પિતા : રાહુલ પ્રતાપ દંડ (Self Employed)
માતા : હેતલ રાહુલ દંડ (Housewife)
દાદા : પ્રતાપ નારાણજી દંડ
દાદી : મીરા પ્રતાપ દંડ
નાના : રાયચંદ લખમશી લોડાયા
નાની : નયના રાયચંદ લોડાયા

નામ : **પાર્શ્વ તરૂણ દંડ**
જન્મ તારીખ : ૧૮-૧૨-૧૯૯૮
અભ્યાસ : M.Tech. Computer Engineering
પિતા : તરૂણ પ્રતાપ દંડ (Self Employed)
માતા : મિનલ તરૂણ દંડ (Housewife)
દાદા : પ્રતાપ નારાણજી દંડ
દાદી : મીરા પ્રતાપ દંડ
નાના : સ્વ.ખીરેન્દ્ર ગોવિંદજી લોડાયા
નાની : ઉષાબેન ખીરેન્દ્ર લોડાયા

સમાચાર

સૌ. કલ્પના દીપક કુંવરજી ધરમશી-કોઠારા (વાશી)ની જેજેસી લેડીઝ વીંગ-ફ્લેમિંગો સીટી, નવી મુંબઈના સ્થાપક પ્રમુખ તરીકે પસંદગી કરવામાં આવી છે.

નાની સિંધોડીના ડોંબિવલી નિવાસી **કુ. મોનીષા કૃણાલ નવીનભાઈ મૈશેરી** બીબીઆઈ (બેચલર ઓફ બેન્કીંગ એન્ડ ઈન્શ્યોરન્સ) સીજીપીએ ૧૦/૧૦ ગ્રેડ સાથે પાસ થયા છે. હાર્દિક અભિનંદન.

લાલાના ડોંબિવલી નિવાસી **હેત હીના-હરીશ લોડાયા** એચએસસીની પરીક્ષામાં ૯૩% અંક મેળવી ઉત્તીર્ણ થયા છે. સંસ્કૃતમાં ૧૦૦/૧૦૦ ગુણ મેળવી મહારાષ્ટ્ર બોર્ડ તથા કોલેજમાં ટોપર તથા ઈકોનોમિક્સમાં ૯૭/૧૦૦ તથા ઓસીએમમાં ૯૭/૧૦૦ ગુણ મેળવી કોલેજમાં ટોપર બન્યા છે.

If not delivered please return to :
C/o. A/704, Remi Bizcourt, Shah Indl. Estate,
Off Veera Desai Road,
Andheri (W), Mumbai - 400 053.

Printed and Published by **HIRACHAND DAMJI DAND** on behalf of **SHRI C.D.O. PRAKASH SAMIKSHA SAMITI,** Printed at THE NEW MILLENIUM PRINTERS, 14-A, GROUND FLOOR, SITARAM MILL, PATRA SHED, SITARAM MILL COMPOUND, JACOB CIRCLE, LOWER PAREL, MUMBAI 400 013 and Published from SHRI C.D.O. PRAKASH SAMIKSHA SAMITI, A/704, REMI BIZCOURT, PLOT NO. 9, SHAH INDL. ESTATE, OFF VEERA DESAI ROAD, ANDHERI (WEST), MUMBAI 400 053. Editor: **HIRACHAND DAMJI DAND**